

Szerkesztőség, Kladóhivatal és nyomda: Bnl. Rez. Ferdinánd (József főherceg-ut) 4. Telefon: 151. Sörgőzvény: Közlöny. Arad. Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdonosi kiadása és rotációs nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Évente 840, félre 420, negyedévre 210, havonta 70 Lel. Külföldre havonta 50 Lejel több. -: Erves szám 3 Lel. Vasárnap 5 Lel. (Bucurestiben 50 bani felár.) Hirdetések tarifa szerint. :-

XLVII. évfolyam, 279. szám *

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897-1932.

* Szerda, 1932. november 30

Világbéke - tíz évre

A párisi Ouai d'Orsay nagyhirű óratermében, amely világnevezetességre tett szert a világháború lezajlása után, kedden újra olyan esemény játszódott le, amely hivatva van jóidőre, de legalább is tíz évre megszabni az európai külpolitika sakkjátszójának alakulását. Herriot francia miniszterelnök és Dowgalewskij a szovjetkormány párisi nagykövete aláírták a francia-orosz megemlékezési szerződést, amelyet mindkét hatalom kormánya előzetesen már felülvizsgált, megvitatott és jóváhagyott; tehát sor kerülhetett a nemzetközi diplomácia finom formalitásaira is, amelyek ezuttal az európai kontinens két legnagyobb hatalmasságát: az európai arany- és az ázsiai emberömegek urait-uttörő érdekegységbe kapcsolja össze.

A politikai jellegű megegyezés mentesíti Franciaországot a kommunista-propaganda figyelésének, fékentartásának és ellensúlyozásának gondjától. Ez eléggé sokat jelent, ha meggondoljuk, hogy milyen nagy kiterjedésű gyarmatok felett rendelkezik a francia imperializmus és milyen hatalmas távolságokat kell áthidalnia a francia állami adminisztrációnak, hogy a „szines franciák” gyakran lázas ütemben csillapítólag tarthassa fegyveres kezét. Egy másik fontos pontja a szerződésnek az, hogy a szerződő felek nem támadnak egymás ellen és nem támogatnak olyan államokat sem, amelyek a másik szerződő fél ellen kívánnak esetleg fegyveres akciókba lépni. A „non aggression” elve tehát erős hivatást Oroszországnak a nyugati kulturcentrumok felé és ezen a kimondottan politikai jellegű hidon bizonyosra vehető, hogy csakhamar megindulnak a szovjet áruszállító teherautói is Lengyelország és Franciaország felé.

A párisi új egyezmény a szovjet-állam harmadik nagy diplomáciai eseménye azóta, mióta a kommunista unió létrejött. A legelső politikai egyezmény, amely európai, polgári rendben épült hatalom és a szovjet között megszületett, az 1926. évi rapallói szerződés volt. Ezt a paktumot politikai és kereskedelmi alapon Litvinov kötötte meg Németországgal. Az első diplomáciai sikert azonban csúfos kudarccal követte Londonban, ahol a szovjetdiplomata ridegen elzárta ajtóit és éppen ezért kétszeresen jelentős eredmény, hat évvel a rapallói egyezmény megszületése után a párisi paktum megkötése. Ezzel pedig csaknem egyidejűleg írta alá Moscicky lengyel államfő a lengyel-orosz non aggression megállapodást Varsóban.

Semmi okunk sem lehet örülni a szovjet-diplomácia kétségtelen eredményeinek, amelyekkel oly ügyesen ki tudják használni az európai külpolitika káotikus viszonyait. Nem feledjük el pillanatra sem, hogy ezek a szerződések egyszerű okmányok, amelyek aránylag rövid terminusra szólnak és ki tudják megmondani, hogyan alakul a világ képe egy évtized után...? Am nem kerülheti el figyelmünket a világpolitika új konstellációinak alakulása sem, amelyekben elhatározó szerepet visznek a szovjettel eddig létrejött megemlékezési szerződések. Az orosz-német, lengyel-orosz és francia-orosz megegyezések a „non aggression” elvét közvetett úton terjesztik ki ezekre az országokra, ami magyarul szólva, nem jelent egyebet, mint hogy a háborús feszültség Franciaország, Németország, Lengyelország és Oroszország között tíz évre elsimulnak tekinthető. Ha meggondoljuk, hogy egy másik ázsiai nagyhatalom, Japán, ugyancsak szerződéses viszonyban van a szovjettel, nemcsak azt kell észre-

A vasgárdisták a parlamentben leboxolták Weissmann képviselőt

A Cuza-párt őrjátsi botránya a Kamarában. --- A merényletet pártkülönbség nélkül elítélik --- Ioanitescu miniszter tiltakozó nyilatkozata --- Guzát kizárták

A bucuresti-i képviselőházban ma délután olyan izgalmas esemény játszódott le, amelyre csak a legnagyobb parlamenti harcok idején volt példa. Weissmann zsidópárti képviselő szavátette, hogy vérvádra izgató röpiratokat terjesztenek a regát néhány városában és emiatt a Cuza-pártiak előbb szavakkal, majd boxerrel inzultáltak a felszólaló képviselőt. Ez a támadás az összes pártok között nagy megütközést keltett és éles kritikával kísérték Cuza egyetemi tanár működését. A politikai élet mai eseményeiről alábbi tudósításunk számol be:

A Kamara mai ülésén Weissmann zsidópárti képviselő ismertette a jasi-i diákok által kiadott „Omorul ritual” (rituális gyilkosság) című röpiratot, amely a vérvád ismeretes adatait hangoztatja és a tiszaszlári és kievi vérvádpereket ismerteti. Felhívja az igazságügy-és belügyminisztereket, hogy a büntető törvénykönyv megfelelő intézkedéseket tartalmaz a röpirattal szemben, gyors intézkedést kér, nehogy a helyzet elfajulhasson.

Weissmann beszéde közben Cuza György közbekiáltott:

— Ön inámis!

— Maga infámis! — replikázott Weissmann, mire Cuza György felrohant a szónoki emelvényre és mielőtt megakadályozhatták volna, Weissmann arcútlította. Az ütés következtében a képviselő szemüvege a földre esett és összetört. Weissmann vissza akarta adni az ütést, ekkor azonban odarohant Radovici képviselő és megragadta Weissmann, úgy, hogy az nem tudott megmozdulni. Pavel kormánypárti szintén odament és Radovicit leboxolta. Nagy pánik keletkezett, majd amikor a zaj lecsöndesedett, Weissmann folytatta beszédét, amelyben ismételtén kérte a kormányt, hogy intézkedjen az izgató röpirat betiltása ügyében.

Kioktatják Cuza professzort

A többségi képviselők körében a legnagyobb felháborodást keltette az incidens és az elnöklő Pop Ionel a fegyelmi-bizottság elé utalta Cuza Györgyöt. Amikor Weissmann visszament helyére, az idősebb Cuza kinyújtotta a lábát, nyilván, hogy elgáncsolja, mire Weissmann odaszólt neki:

— Nem szégyenli magát, öreg professor létére úgy viselkedik, mint egy iskolásgyerek.

Petre Andrei közoktatásügyi miniszter szégyenletesnek mondotta, hogy Cuza György mint egyetemi tanár így viselkedik. Nem tettekkel, hanem érvekkel kell a parlamentben harcolni.

Cuza György válaszolni akart, de a kormánypárt lehurrogta. Ezután összeült a fegyelmi bizottság.

Ioanitescu miniszter súlyosan elítéli a merényletet

A kinos incidensről még a következőket jelentik: Weissmann beszéde alatt a két Cuza valósággal záporozta a közbeszólásokat, úgy hogy a felszólalásnak párbeszéd jellege volt. A mikor Weissmann arról beszélt, hogy a zsidóság etikai törvényeit a kereszténység átvette, Cuza György közbekiáltott:

— Menjen le a szöszékről, zsidó ne beszéljen a román parlamentben.

Amikor Weissmann kérte, hogy tiltsák el a vérvád terjesztését, Cuza kikérte magának, hogy a jasi-i diákságot támadják és kijelentette, hogy a vádakra majd a diákság adja meg a választ.

Stanescu cuzista a beszéd egy részénél azt a képtelenséget kiáltotta közbe, hogy „a zsidók mind leánykereskedők”.

A fegyelmi bizottság határozata

Az incidens után D. D. Ioanitescu kijelentette, hogy a román nép többsége nem azonosíthatja magát Cuzákkal. A fegyelmi-bizottság javasolta, hogy Cuza Györgyöt Weissmann inzultálásáért husz ülésről tiltsák ki. A javaslat fölött holnap döntenek.

Ghimbisceanu lupista képviselő a városi végrehajtások felfüggesztését javasolja.

Mirto: Ön nyitott kapukat dönget.

Ghimbisceanu: Modreanu lupista képviselő már régebben javaslatot nyújtott be erről.

Mirto: Mi nem lehettünk olyan előrelátók. Iordache kormánypárti, Iorga szenátusi beszédével foglalkozik és kifejti, hogy Iorga a közoktatásügyi miniszteriumot és a tanítókat sértette, Petre Andrei alminiszter sajnálatát fejezte ki és a következőket mondja:

— Ezt a lealacsonyító cselekedetet, amely elhamarkodott és meggondolatlan volt, mint egyetemi tanár is szégyenlem.

Cuza: Nem volt elhamarkodott és meggondolatlan.

Petre Andrei: Remélem, hogy sajnálja tettét...

Cuza: Nem sajnálom.

Petre Andrei: Ez annál szomorúbb önre nézve.

Azután azt fejtegette az alminiszter, hogy Iorga szenátusi beszédében éppen a tanítókat sértette, akik a szomorú időkben megállják helyüket. Utána Pop Sigismund és Lazar Illés a vasuti közlekedés anomáliáit tették szóvá.

Ezután a felirati vitára került a sor. Breban kormánypárti elfogadta a javaslatot. Tangov bolgár a dobrudzsai és kadrlateri állapotokat ismerteti és főként több iskolát kér. Ezután még számos felszólalás hangzott el.

Cuza György viselkedését egyébként a parlament folyosói is izgatottan tárgyalták és azt merényletnek tekintik a parlament tekintélye ellen.

pirációk, érdekelletétek és konfliktusok kisebb-nagyobb hullámzásait Európa nyugati részén és időt ad az európai vezetőhatalmak diplomatai számára, hogy igazi teendőikre felkészüljenek. Ez a közös, még elvégzésre váró feladat pedig nem lehet más, mint Európa polgári országainak gazdasági és politikai egységbe foglalása a szovjet imperialisztikus programja ellen. (J.)

Arad tartozása

régi és új hivatalnokaival szemben

A város-vezetőség keddi ülésének határozatai

Érdekes ügy vetődött fel a városi interimár-bizottság keddi délutáni ülésén, amely anyagilag Aradváros közigazgatásának főleg azon tisztviselőit érinti, akik már régesrég nyugdíjba mentek. Az 1929. költségvetési évben történt ugyanis, hogy a város adós maradt ezeknek a régi nyugdíjasoknak a lakbérpótlékkal, amelynek megterítését számukra egy ugyanabban az évben kelt miniszteri rendelet vezette be. A város jelenlegi vezetősége már foglalkozott a kérdéssel. Berzován János pénzügyi tanácsos ismertette a bizottság tagjaival az ügy pénzügyi és jogi vonatkozásait, majd Albu Livius alelnök olvasta fel az idevonatkozó miniszteri rendeletet, amely valóban az 1929-iki évre is elrendeli a lakbérpótlék kifizetését — de csak abban az esetben, ha van rá fedezet. Ismeretes, hogy ebben az évben végezte a régi városvezetőség azokat a nagyarányú investíciókat, amelyek teljesen modern alapokon formálták át a várost. A nagyszabású beruházások miatt nem maradt a nyugdíjas városi tisztviselők számára megfelelő pénzügyi összeg, amely összegszerűleg 384.000 lejt tesz ki. Az érdekelt nyugdíjas tisztviselők most újra reklamáltak járandóságukat, de a városi interimár-bizottság kedden nem birt egyöntetű álláspont-ra jutni a kérdésben. Eppen ezért a városvezetőség elhatározta, hogy az ügy tanulmányozására bizottságot küld ki, egyben pedig feliratot intéz a belügyminisztériumhoz és megkérdezi, hogy visszatérhet-e a város vezetősége az 1929-iki pénzügyi évről elmaradt adósságok rendezésére? Valószínűleg a minisztérium újra csak a városvezetőség judiciumára bizza a kérdés megítélését és a város jelenlegi vezetői bizonyára teljesítik a régi hivatalnokok teljesen méltányos kérését.

Az ülésen foglalkoztak még a tisztviselők számára kifizetendő Titulescu-féle lakbérpótlék ügyével, amelyben 55 százalékos egyezség jött létre a város és a tisztviselői kar között. A városvezetőségnek bemutatták azt a nyilatkozatot is, amelyben minden hivatalnok elismeri, hogy az egyezség teljes mértékben kielégíti igényeit, amennyiben kézhöz veszi járandóságának 55 százalékát. A városvezetőségben azonban vitára adott alkalmat ennek a nyilatkozatnak az a része, amelyben minden tisztviselő kötelezettséget vállal, hogy a kézhez kapott összeg egy részét ügyvédi költségek és hátralékos kiadások megterítése címén az ügyvédnek fizeti ki. Mivel az érdekelt 204 városi tisztviselő között számosan voltak olyanok, akik nem perelték a várost, felmerült annak kérdése, hogy ezeket lehet-e az ügyvédi költségek viselésére kötelezni? A város nem alkalmazhat a tisztviselőivel szemben morális kényszert. Mivel azonban a nyilatkozatokat már ezzel a záradékkal írták alá a pénzüket váró tisztviselők, az interimár-bizottság úgy döntött, hogy a közös igazoló-bizottság tagjait, tehát Albu Livius alelnököt, Velcsov Géza dr. bizottsági tagot, Berzován János városi pénzügyi tanácsost és Pfeilmeyer Ödön vármegyei főszámvevőt kéri fel arra, hogy a legközelebbi interimár-bizottsági ülésig a kérdésben rendet teremtsenek. Botlóc dr. elnök egyébként a bizottság elismerését tolmácsolta Albu alelnöknek azért a munkáért, amelyet a tisztviselőkkel létrejött egyezség ügyében kifejtett.

Százötvenezer pengő erejéig bűnügyi zárlatot vezettek a Bles-cég vagyonára

Szécsi Oszkár szerepe a bűnügyben

Budapestről jelentik: Az Aradon is jólismert Bles and Son manchesteri cég budapesti fiókjánál a mai napon szokatlan bűnügyi zárlatot fogantatosítottak. A bűnügyi zárlat Szécsi Oszkár, magyarországi és a romániai volt igazgató feljelentése alapján történt meg. Szécsi Oszkár ugyanis azt állítja, hogy a manchesteri cég nagyobb összegű számlákat könyvelt el, mint amennyiért az ideküldött árukat eladták. Ezt nyilván azzal a szándékkal tették, hogy a budapesti és az aradi fiókok veszteséget mutassanak ki. Szécsi Oszkárnak azután a céggel különböző differenciái voltak és így a

világoég is feljelentette volt képviselőjét. Az ügyben már eddig is több tárgyalást tartottak, míg a mai nap folyamán azután Szécsi ügyvédje bűnügyi zárlatot kért a Bles and Son ellen. A budapesti Országos Hitelvédező Egylet 150 ezer pengő erejéig foglalást végzett a Bles and Son cégnél. Érdekes, hogy az angol cég bűnvádi eljárást indított Szécsi Oszkár ellen is, azonban ezt az eljárást megszüntették. Szécsi Oszkárt Romániában is feljelentették, de ő kijelentette, hogy nem jön Romániába, mert a feljelentés a manchesteri cég hajszája.

V. vak György király hatvan év előtt megjósolta

Bécsben felfedezett 28 oldalas levél a Hohenzollern-család végzetét

Bécsből jelentik: Érdekes történelmi dokumentum került most napvilágra. Történelmi kutatók megtalálták V. Györgynek, Westfália egykori fejedelmének egy levelét, amelyben a német birodalom jövőjét jósolja meg. A westfáliai uralkodó az 1800-as évek egyik legérdekesebb egyénisége volt. 1819-ben született és tizenéves korában egy szerencsétlenség következtében mindkét szemvilágát elvesztette. 1851-ben került Westfália trónjára, amelytől Bismarck politikája fosztotta meg. Felfedezett levelét 1873-ban írta gmundeni villájában és nem kevesebb, mint huszonnyolc oldalra terjed. Teljes öt napig diktálta ezt a levelet, amely bizalmasának, Klopp udvari tanácsosnak szült, akinek többek között a következőket jósolta:

— Az óriási vérdíjazatokkal kovácsolt német birodalom léte nem lehet és nem is lesz állandó. Különböző elemek fognak majd össze, hogy a birodalom bomlását és különösen a német császárság bukását előidézzék. A német birodalomhoz csatolt területek lakosságának gyűlölete, különösen Elzász-Lotharingia magatartása és végül a német köztársasági pártok munkája okvetlenül megtermi gyümölcsét, amely a birodalom felhomlása és a császárság bukása lesz. A nemzeti liberális-párt, amely az ország egyik legnépszerűbb politikai pártja, a köztársaság létesítését tűzte ki célul, amit el is fog érni és a császári trón összeomlása az egységes Németország szétforgácsolását hozza magával. A 73 éves vak király 60 év előtti jóslatának egyik tragikus része már bekövetkezett...

Három millió aranyfont sterlinget törleszt Anglia

Békés elintézés várható Amerika és Angolország között

Londonból jelentik: Macdonald angol miniszterelnök ma délelőtt hosszasan tanácskozott a kormány pénzügyi szakértőivel az amerikai hadiadósságok ügyéről. A délutáni órákban a királynál jelent meg rendkívüli kihallgatáson, amelynek ideje szokatlanul hosszúra nyúlt. Az angol premier királyi kihallgatása már a délutáni órákban lábba ejtette a Cityt, mert mindenki a hadiadósságok fizetésének ügyével hozta kapcsolatba a hosszas királyi kihallgatást és jólinformált körök már előre tudni vélték, hogy az angol kormány újabb, forradalmi javaslattal készül meglepni nemcsak Amerikát, hanem az egész világgazdaságot is. A várakozást valóban meglepetés követte, mert este kilenc órákor rendkívüli minisztertanács ült össze a parlamentben, amelyen az elnöki tisztet maga Macdonald látta el.

A miniszterelnök kijelentette a minisztertanácsban, hogy amennyiben Amerika elutasítaná az angol moratórium-kérelmet, amelyet a hadiadósságokra vonatkozólag kívánunk előterjeszteni, úgy más megoldáshoz folyamodnánk. Anglia amerikai hadiadóssága 30 millió fontsterling valutában. Am ha ezt az összeget aranyban kínálják fel Amerikának, úgy ez csupán 19 millió fontsterling értékadózatába kerül az Angol Banknak, amely a jelen pillanatban 140 millió fontsterling értékű aranykészlettel rendelkezik. Az arany ára uncianként 129 shilling, 3 és fél penny, ami a régi

árakhoz viszonyítva, 11 és fél shilling emelkedést jelent. A minisztertanács elfogadta a miniszterelnök előterjesztését és az általa ajánlott értelemben fogalmazta meg az Amerikának küldendő újabb jegyzékét a hadiadósságok kérdésében.

Nagy feltűnést keltett a „Lloyd Biztosító-társaság”-nak az a bejelentése, hogy holnap két New-Yorkba induló hajó 3 millió font aranyat szállít Amerikába. Ebből arra következtetnek, hogy az Angol Bank már készülő az aranyban történő fizetésekre. Más oldalról hangsúlyozzák, hogy ennek nem kell az arany azonnali átszállításával járnia, mert elegendő, hogy ha az aranyat az Egyesült-Államok javára az Angol Bank pincéjében félreteszik.

Panamával vádolt

aradmegyei hivatalnokok

Évek óta húzódozó bűnpörben tűzte ki mára a főtárgyalást az aradi törvényszék. A nagyarányú bűnügynek öt vádlottja van: Drimba Sándor volt zarándi jegyző, Gavrilá Jakab volt zarándi községi pénztáros, Balás István magántisztviselő, Athanasius Vasil volt kisjenői agronom és Györfi András volt Tipari községbeli jegyző. Mind az öt ellen hivatali visszaélések és sikkasztás miatt emelt vádat az ügyészség. A vádirat szerint a volt közhivatalnokok a földosztás során inkasszált pénzekből 430.642 lejt sikkasztottak és — hogy feleltessék ne szerezhessenek tudomást az ügyről — elégették az ellenőrző pénztárosi szelvényeket. A volt kisjenői agronom ellen azt a vádat is emelik, hogy a Tipari községbeli telepesektől 124 hold föld után bérletpénzeket szedett, amelyekkel nem számolt el. Tizenkivül hatvan hold földet a saját céljaira használt fel. Györfit pedig azzal vádolják, hogy körülbelül 150 ezer lej hivatalos pénzt kamatra adott ki Zaránd község gazdáinak és csak akkor fizette be a pénztárba az összeget, amikor leleplezték manipulációit és megindult ellene az eljárás. Ma elhalasztották a főtárgyalást.

FELEMELEK

az utlevél-kiállítási díjakat, az autódót és az ingatlanok átírási illetékét

Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszter bizonyos illetékeknek és az autódótnak jelentékeny módosítását határozta el, az utlevélilletéket az eddiginek csaknem a duplájára emelik fel. Három hónapra szóló utlevél illetéke 500 lej lesz, féléves utlevélé 750 lej, egy éves utlevél után 1000 lej illeték fizetendő a jövőben. Ezzel szemben a kivándorlási ut-

levél díját 660 lejről 150 lejre szállítják le.

Az ingatlanok adásvételi illetéke a terv szerint, az ingatlan jövedelmének a huszszorosára lesz. Az autódót a terv szerint a jövőben a következők lesznek: turaautó után 1000 lej, karosszériás csukott autó után 4000 lej, luxusado után ennek kétszerese, autókamion után az adó 1000 lej lesz.

Aláírták a francia-orosz megnemtámadási szerződést

A történelmi esemény részletei

Párisból jelentik: A francia külügyminiszterium történelmi nevezetességű óratermében ma délben aláírásra került az orosz-francia non agressio-megnemtámadási szerződés okmánya. Az egyezményt Franciaország részéről Herriot francia miniszterelnök, Szovjetország részéről pedig Dowgalewskij párisi szovjetnagykövet írták alá. Az ünnepélyes aktus után a szovjetkormány felolvasta a kormány záradékát, amelyet a francia egyezményhez fűzött, ez a záradék a következőket tartalmazza: A szovjetkormány a francia kormány szíveskedését igénybe veszi és kéri, hogy a következő nyilatkozatának helyt adni sziveskedjék: — A szovjetkormány, amelyet az a kívánság vezet, hogy békés szándékait kifejezésre

juttassa minden egyes alkalommal, úgy határozott, hogy ezen elvénél fogva négyhónapi határidőt adjon a román kormány számára a megnemtámadási szerződés tárgyalásainak folytatására, Litvinov és Cadere varsói román követ eddigi tárgyalásainak eredményei alapján. A szovjetkormány hajlandó bármely pillanatban aláírni azt a megállapodást, amelyet a két államférfi létesített és kijelenti, hogy az egyezmény szövegéhez tartozónak ismeri el a Cadere által ajánlott jegyzőkönyvet is.

A szovjetkormány nyilatkozatát olyértelmu kijelentés zárja le, amely arra enged következtetni, hogy a szovjet a Briand—Kellogg-paktum elveit hajlandó magára nézve az egyezménytől függetlenül kötelezőleg elismerni.

Jár-e nagyösszegű végkielégítés a dusgazdag aggastyán házvezetőjének

Szokatlan per egy aradi úri család ellen

Az aradi törvényszék egyik polgári tanácsa előtt szokatlanul érdekes kereset aktái fekszenek és várják, hogy a bírák ítéletileg állapítsák meg: vajjon a hosszú, hűséges munka milyen mértékben számíthat anyagi jutalomra.

Egy általánosan ismert aradi vagyonos család feje 80 éves korában nemrég elhunyt. Évekig özvegyen, teljes visszavonultságban élt Aradon. Gyermekai részben Aradon, részben külföldön magas pozíciókat töltenek be. Az egyedülmaradt aggastyán mellett körülbelül 15 éven keresztül egy egyszerű gazdaasszony dolgozott, aki lelkiismeretesen gondját viselte. — a kereset szerint — az öreg urral tör-

tént megállapodás értelmében állandóan fixfizetést nem kapott, hanem teljes ellátásban részesült és ruhaneműeket is vásárolt neki gazdája.

A gazdag öregur halála után gyermekei örökölték a szép vagyont, akikől a házvezetőnő 200.000 lej végkielégítést kért édesapjuk gondozásáért, arra hivatkozva, hogy fixfizetést nem kapott. Mivel az örökösök különböző városokban élnek, a 200.000 lej végkielégítésre vonatkozó levelezés lassan haladt és miután a házvezetőnő nem kapta meg a szép summát, most pert indított az örökösök ellen. Az ügyben a perfelvételi tárgyalást néhány nap múlva tartják meg az aradi törvényszéken.

CORSO-MOZGO - SENZACIO!

A nagy érdeklődésre való tekintettel csütörtökön, dec. 1-én öt előadást tartunk TANASE új nagyszerű műsorral bucsuzik Aradtól

Tanase álma

Román—német filmbohózat Tanase és Bressarttal
Tanase és társulatának személyes fellépte
Tréfák, táncok, humoros szindarabok, a párisi FOLIE művésznőivel,

Előadások csütörtökön délelőtt 11¹/₂ órakor,
délután 3, 5, 7¹/₂ és 9¹/₂ órakor

Jegyelővétel máától! A tolongás elkerülése végett ajánlatos jegyekről előre gondoskodni.

Pénteken premier!

JAN KIEPURA,

a világ legnagyobb tenoristája,
SCHNEIDER MAGDA — Fritz Schults
Otto Wallburg — Ida Wüst

Az éjszaka dala!

Minden szereplője nagy sztár.
Az idény legnagyobb ének- és
zenei élménye

Nagyarányu előkészületek a zsilvölgy-aradi vásárvonat fogadtatására

Az érdeklődők örömmel fogadják a Kereskedelmi Testület akclóját

Széles körben keltett feltűnést az Aradi Kereskedelmi Testület elnökségének nagyszerű terve, amely az aradi karácsonyi vásár forgalmát akarja jelentős mértékben emelni azáltal, hogy a vidékről olcsó vásár-vonatokat indít Arad felé. Mint az *Aradi Közlöny* ma megírta, a tervet Domán Sándor, az Aradi Kereskedelmi Testület elnöke vetette fel, akinek elgondolása szerint nemcsak Aradmegye, hanem a Zsilvölgye, Petrozsény, Lupény, Déva és környéke, valamint az erdélyi vonal, egészen Tövisig bekapcsolható a nagyarányú akcióba. Ezeknek a területeknek mindenkor Arad volt a legtermészetesebb piacuk, itt szereztek be hosszú esztendőkon keresztül szükségleteiket, így tehát nem okozna nagyobb nehézséget ezt a piacot visszaszerezni az aradi kereskedelem és ipar számára. Az egyetlen megoldás az olcsó utazás biztosítása és ebben az irányban már beható tanácskozások folynak a CFR-el, amellyel hamarosan létre is jön a megállapodás. Az első vásár-vonat — a tervek szerint — december első felében érkezne Déváról és a Zsilvölgyéből Aradra.

Aradon városzerte örömmel fogadták az

ötletet, melynek megvalósulása gyorsan eltűntetné az általános lethargiát, amellyel a kereskedők, iparosok a karácsonyi szezon várják és felrészitene a gazdasági vérkeringést ebben a városban. Meleg fogadtatást készítenek elő az Aradra érkező vendégeknek, akiket számos kedvezménygel győznek meg arról, hogy az aradi vásár-vonatok számukra nézve is rendkívül előnyös helyzetet biztosítanak. Mert ebben az akcióban a vevő éppen olyan jól jár, mint a kereskedő. Arad kereskedői és iparosai elhelyezik áruikat, viszont az ideérkező vendégek az olcsó utazás és egyéb kedvezmények révén jelentős megtakarításra tesznek szert karácsonyi bevásárlásaiknál. Az *Aradi Közlöny* telefonon érdeklődött ma azokban a városokban, amelyeket az Aradi Kereskedelmi Testület nagyszabású akciójába bekapcsol és azt az információt kapta, hogy mindentelőre örömmel fogadják az egészséges ötletet és készek arra, hogy megragadják az olcsó bevásárlásokra kínálkozó alkalmat. Az előkészítő munkálatok energikusan folynak és a közeli napokban már elhatározó lépések történnek a terv mielőbbi megvalósítása érdekében.

BECS-BEN CSAK A HOTEL ASTORIA

Kärntnerstrasse 32. Egyágyas szoba 10.- S.-től 14.- S.-ig.

Kétszakaszos törvénnyel függeszlik fel a városi árveréseket

A jövő év tavaszáig végleg rendezik a városi adósságok ügyét — A kormány ideiglenes intézkedései

Országszerte rendkívüli érdeklődés nyilvánul meg a városi adósság helyzetén könnyíteni akaró törvényjavaslat iránt. A Dimineata részleteket közöl a javaslatból, amelyet egyébként Maniu Gyula miniszterelnök szerdán mutat be a minisztertanácsnak és amely a Kamara elé kerül.

A törvényjavaslat mindössze két szakaszból áll.

Az első szakasz felfüggeszti a városokban a végrehajtásokat a jelzálogkölcsonökből, letéti kölcsönökből, vagy más hasonló kölcsönökből származó tartozásokra 1933. május elsejéig. Kivételt képeznek az állammal szemben fennálló tartozások, a folyó adósságok: a házbér, tartásdíj és hasonló kötelezettségek, valamint azok az adósságok, amelyek 1931. január elsejétől származnak.

A második szakasz kimondja, hogy 1933. május elsejéig a kormány köteles új javaslatot készíteni, amely ezt a kérdést végérvényesen szabályozza és összhangzásba hozza a Semmitőszék alkotmányos felfogásával.

A lap szerint a kérdésben az volt a kormány felfogása, hogy nem lehet a jelen helyzetben meghagyni azokat a régi fizetési feltételeket, amelyeket a gazdasági helyzet megváltoztatása előtt állapítottak meg. A régi adósságok felvételénél a pénz még sokkal olcsóbb volt és éppen ezért azt ma, amikor a pénz megrágt, nem lehet a mai fokozott pénzértékkel megfizetni ugyanolyan arányban, mint annakidején megállapították. Ezzel egyidőben rendeződnie kell a hiteléletnek is, amelyet bizonyos tekintetben új alapra kell fektetni. A kormány meg van győződve róla, hogy a mult likvidálásával a helyzet előnyösen megváltozik és következik a konszolidáció.

Érdekes, hogy a jelzálogadósok éppen vasárnap gyűléseztek Bucurestiben és tegnap küldöttséget menesztettek Maniu Gyula miniszterelnökhöz. A küldöttség vázolta a miniszterelnök előtt a jelzálogadósok kellemetlen helyzetét, a nagy kamatterheket és éppen ezért a kormány segítségét kérték. A jelzálogadósok a városi adósságokról szóló törvényjavaslat megjelenése után nyilván megnyugodtak.

Bucurestiből jelentik: Az a magasrangú bírákból álló bizottság, amely tegnap este megbízást kapott a városi adósságok kérdésének tanulmányozására, ma este értekezletet tartott Popovici Mihály igazságügyminiszter lakásán. A május 1-ig felfüggesztett városi adósságok minden valószínűség szerint főként a jelzálogadósokra vonatkoznak. Popovici miniszter egyébként ma a király előtt is ismertette a városi konverzió kérdését.

CORSO-MOZGO MÉG CSAK MA és HOLNAP!

TANASE ÁLMA!

TANASE és BRESSART románul és németül be-
szélt filmbohózata és

TANASE és TÁRSULATÁNAK személyes fellépte
Tréfák, táncok, revü, 1¹/₂ órán át.

ELŐADÁSOK KEZDETE 5, 7¹/₂ és 9¹/₂ órakor!
Mérsékelt emelt helyarák!

Az idény legnagyobb attrakciója lesz:

JAN KIEPURA SCHNEIDER MAGDA AZ ÉJSZAKA DALA

Muzsika, ének, humor, Lugano, Locarno eredeti felvételek.

Ebben a filmben minden együtt van ami jó!

ROSSZ KEDVŰ ÖN?

Ilyen időben Wimpassing hőcipő nélkül? Akkor természetes, hogy nincs jó kedve. Meg kell egyszer Önnek is ismernie azt a kellemes és meleg érzést, amelyet a

WIMPASSING

HŐCIPŐ nyujt.

Nem fogja többé veszélyeztetni az Ön kedélyét és egészségét sem hideg, sem nedvesség.

Elegáns forma, jó szabás, olcsó!

Minden talpon
ez a védjegy
látható.

Kaphatók!

LÉVAI és SZIGETI,

IVANYI MENYHÉRT,

APPONYI TESTVÉREK.

Látogatás a bombaperben börtönre ítélt

Tragédia a siró-nevető új fénykép
mögött — A két hónapos Barabás Anna Mária

ügyvéd feleségénél

Gyergyóújfaluról jelentik: Néhány héttel ezelőtt, mint arról az Aradi Közlöny is beszámolt, a csikszeredai törvényszék ítéletet hozott az emlékezetes Avéd-féle bomba-perben, melynek főszereplője Barabás János dr. ügyvéd, valamint Pál Dénes és Ambrus Lajos gazdálkodók voltak. Barabás dr. ellen a vád az volt, hogy az ő felbujtására a két gazdálkodó bombamerényeletet követett el Avéd dr. ismert gyergyóújfalusi ügyvéd ellen. A törvényszék Barabás dr.-t 15 évi fegyházbüntetéssel sújtotta, míg a másik két vádlott kisebb büntetést kapott. A napokban egy újságíró felkereste a súlyosan elítélt ügyvéd feleségét és látogatásáról a következő érdekes cikkben számol be:

A lakás ajtaja zárva. A konyhába kopogtatok be, ahol kellemes külsejű fiatal asszony, a súlyos börtönre ítélt ügyvéd felesége van nagyon elfoglalva. Egy alig kéthónapos csecsemőt burkol pelenkába és bizony nehéz dolga van a kis Anna Máriával, aki csak sikolyok és nehéz munka árán hagyja magát lefegyverezni. A kis gyermek, aki a tárgyalás napján született, bizony keveset tud a falu történetéről, apja tragédiájáról és egyelőre nem is sokat látszik gondolkodni róla. Neki van igaza, mert egy felnőtt emberben bizony nagyon összekeverednek az impressziók.

Nagyon el lehetnek dugva a gyergyóújfalusi ügyvéd sokat emlegetett svájci milliói, mert a konyhában foglalatostkodó asszonyon és gyermekén nem nagyon érződik a jólét.

Természetszerű félelemmel és bizalmatlansággal fogad a dráma hősnéjének szenvedő felesége. Hiszen ismeretlen vagyok, most léptem át először a Barabás-lakás küszöbét, olyan időben, amikor bizony nem igen látogatják ezt a házat. A falu népe meglehetősen averzióval viseltetik az ügyvéd családjával szemben, ami könnyen érthető is és érdeklődése csak a kémlélődésben és a kíváncsiságban merül ki.

Végre elaludt a kis Anna-Mária és Barabás dr. felesége, legalább kis bizalmat előlegezve e sorok írójának, beszélni kezd:

— Hiszek urammal együtt az igazságszolgáltatásban és ennek folyamán abban, hogy uramat a marosvásárhelyi táblánál fel fogják menteni. Hiszen a tárgyalások során semmi konkrét bizonyíték nem merült fel bűnösségére nézve.

Zokogni kezd:

— Borzasztó dolog tudni, hogy férjem a leg-

nagyobb bizonytalanságban már hetek óta a börtönben sanyalódik és vajjon mi lesz vele. Tudomásom szerint már a jövő héten felküldik a csikszeredai törvényszéktől az aktákat a marosvásárhelyi táblához, amely talán még december folyamán letárgyalja a nagy pert. Ki kell derülnie az igazságnak, meg kell mutassa az Isten, hogy nem hagyott el minket.

— Mindnyájan ezt szeretnők — mondom — hogy világosság derüljön erre a rejtélyes ügyre, de mégis újabb adatokkal nem fog bővülni a táblai tárgyalás?

— Talán igen. Állítólag a két tettes, akiket igen nagyon meglepett a súlyos ítélet, amelyben részesültek, a börtönben tanuk előtt kijelentették, hogy ha úgy is ilyen súlyosan megbüntették őket, úgy a vásárhelyi Tábla előtt meg fogják változtatni vallomásukat és bevallják, hogy senkisémet bujtogatta fel őket.

— Ez bizony döntő bizonyíték lenne — mondom — de ki fog hinni ezeketán nekik.

Ujabb sirás a válaszból.

Kopogtatás hallatszik az ajtón. Az ajtóban megjelenik a falu fényképésze. Egy képet hoz. A képen Barabás felesége ül, kisleányával ölében. Ez az asszony teljesítette ugyan a fényképészek obligát kérését, mosolygott, de a mosoly eltorzult a fényképen, az asszony álla és szája sirásra görbült és bizony a kisbaba is sirós képet mutat.

— Ki kellett volna retusálni, mondja az asszony. Mosolyognunk kellene ezen a képen, mert hiszen a negyvenedik születésnapjára küldöm ezt a képet az uramnak a börtönbe. Tavaly még nem gondolt volna még arra, hogy ebben az évben négy nyirkos fal között fogja ünnepelni születésnapját.

— És az emberek! Azok olyan rosszak ve-

lünk szemben. Azt is mondta az uram, hogyha kiderül az igazság, akkor messze-messze elmegyünk erről a vidékről, amely ugyan szülőföldje, de amely sok-sok szenvedést juttatott számára osztályrészül.

FILM KÖZLÖNY

Mata Hari

A titokzatos kémnő regénye új feldolgozásban.
A Central-mozi premierje.

Mata Hari, a jávai táncosnő történelmebe nyúló életének izgalmas regénye évek óta kedvenc témáját képezi úgy az irodalmároknak, mint a filmscenáriumíróknak. Hálás témakörnek bizonyult különben a kémszervezetek működése, azok a sakkhuzások, amelyek sokszor egy-egy ütközet sorsát döntötték el. Egész sorozat érdekes, kitünően megrendezett film-drámát produkáltak már ebben a hatásos témakörben és Mata Hari végzetes árnya több ízben életrekelt a filmvászonon. Legutóbb Marlene Dietrich excentrikus egyénisége adott életet Mata Hari alakjának s most nagy riválisa, Greta Garbo keltette új életre a jávai táncosnő legendás alakját. Greta Garbo önmagát idealizálja ebben a szerepében, amelyből teljesen egyénit alkot. A Metro-Goldwyn-gyár nem fukarkodott a sztárokkal ezuttal: az „isteni” Garbon kívül egész sztárgaléria jutott szerephez. Ramon Novarro, a fiatal orosz tiszt sokszemélyes figuráját formálja sok közvetlenséggel és idealizmussal, Lewis Stone, a nagy karakterszínész pedig egy titokzatos kém szerepében excellál. Minden elismerésünk azonban Lyonel Barrymore-é, ezé a pompás, férfias egyéniségű jellemszínészé, aki Shubin ezredes kabinetszerepében a tiszta művészetet, fölényes ábrázolóerőt képviseli. A filmet George Fitzmaurice, a világhírű regizőr rendezte.

Tanase Aradon

(A kiváló román komikusról készült beszélő filmet vetít a Corso-mozi, amelynek keretén belül Tanase személyesen is fellép).

Tanase képességeit jól ismeri az aradi közönség, hiszen akárhányszor fellépett az aradi színházban, mindig zsufolt ház tapsolt a kiváló komikusnak. Tanaseról Berlinben filmet készítettek és mint filmszínész ugyancsak nagyszerűnek bizonyult. „Tanase álma” a címe ennek a filmnek, amely Berlinben játszódik le és amelynek középontjában Tanase áll. A film minden egyes jelenete ötletes, kacagató. A románul és németül beszélő filmben Félix Bressart is játszik, a női főszerepet pedig Lidia Alexandra alakítja. Kiritescu rendező ügyes munkát végzett. A film levetítése után Tanase személyesen is fellép kisebb társulattal. Igazán elsőrangú jelenetek, táncok, kuplék, dalok tarkítják a szórakoztató műsort, amelyen Tanasen kívül Sisters Diany, a párisi Folies híres táncosnői is fellépnek. A mai előadásokon már zsufolt ház tapsolt Tanasenak és társulatának.

Emma

Film-dráma sajtóbemutatója a Select-moziiban

Marie Dressler, Amerika legnagyobb jellemszínésznője, megrázó játékaival, kiforrott művészetével, már nem egy nagyszerű amerikai film-dráma értékét emelte művészi nívóra. Ezuttal teljesen egyéniségéhez méltó, kitünő szerepben láttuk viszont Marie Dresslert, olyan értékes, könnyekig megható dráma keretében, amilyen hosszabb idő óta nem volt műsoron az aradi moziiban. A második anya örök tragédiája, a gyermekek hálátlan, rideg viselkedése jut osztályrészül Marie Dresslernek, aki gyilkosság gyanúja miatt törvényszék elé kerül. Fájdalmas kálváriát kell végigjárnia, míg ártatlansága kiderül s egy újabb fiatal élet irányításában találja meg vigasztalását. Marie Dressler minden jelenetében felejthetetlenül művészi ad. Partneré: Myrna Loy, a kedves Jean Hersholt, míg a film rendezését a kitünő Clarenc Brown mestersen végezte el.

Nagymennyiségű perzsa érkezett
NEULÄNDER szücshez Fischer Eliz-palota, az udvarban.
Olcsó árak!

Méltóságteljes nyugalom jegyében rendezik Aradon a csütörtöki gyűlést

Moga Romulus dr.

rendőrkesztor intézkedései. -- Egész napra szesztilalmat rendeltek el -- Az üzletek zárva lesznek -- „Ünneprontó az, aki meg akarja bontani a rendet,” -- mondta Moga dr. rendőrkesztor

A mai napon megbeszélések folytak a december elsejei aradi revízió-ellenes gyűlés kérdésében. A rendezőség körében a gyűléssel kapcsolatosan az a vélemény alakult ki, hogy kívánatos volna, ha az üzleteket ezen a napon zárva tartanák. A nyitott üzletek befolyásolnák az ünnepély külsőségeit, míg abban az esetben, ha az aradi kereskedők zárva tartanának december elsején, a gyűlés méltóságát emelnék vele. Ezt az óhaját icmértették az aradi kereskedők több reprezentánsa előtt is, akik ezirányban ma délelőtt megbeszéléseket tartottak. Ugyanebben a kérdésben kérte ma délután a megyei prefekturára dr. Lázár Ágoston megyei prefektus Domán Sándort, az Aradi Kereskedelmi Testület elnökét. A prefektus azon véleményét nyilvánította a testület elnöke előtt, hogy az ünnepi hangulat emelése céljából kívánatos volna, ha az aradi kereskedők zárva tartanák üzletüket. Domán Sándor bejelentette Lázár dr.-nak, hogy a kereskedők már tanácskozásokat folytattak a zárvatartás kérdésében és maguk is arra a konkluzióra jutottak, hogy elegendő kell tenni a rendező-bizottság kívánásának és csütörtökön zárva kell tartani. A megyei prefektus tudomásul vette a bejelentést.

Domán Sándor elnök a prefekturáról történt távozása után újabb megbeszélést folytatott az Aradi Kereskedelmi Testület több vezetői tagjával és a tanácskozás eredményeképpen ma a következő hivatalos kommunikát adta ki:

„A csütörtöki nemzeti ünnep előkészítése kapcsán az a meggyőződés alakult ki, hogy ezen a napon teljes ünnepi nyugalomnak kell uralkodnia. Arad kereskedői a maguk részéről is kívánatosnak tartották azt, hogy a kereskedelmi és bankélet ezen a napon egészben szüneteljen és ennél fogva az Aradi Kereskedelmi Testület elnöksége kéri az összes kereskedőket, hogy csütörtökön egyértelműleg ünnepi szünetet tartsanak és üzletüket egész nap feltétlenül zárva tartsák. Domán Sándor, elnök.”

Az Aradi Kereskedelmi Testület elnökségének állásfoglalása kedvező hatást váltott ki a december elsejei gyűlés rendezőbizottsága körében az aradi kereskedők eme tapintatos, conciliáns magatartása miatt. — A rendezőség különben ma már nagyjában megállapította a gyűlés programját. Eszerint Arad periferiáin öt gyülekező helyet állapított meg, ahol a különböző városrészekből, valamint vidékről érkezett delegátusok összegyűlnek. A felvonulók reggel fél tíz órakor öt uccán keresztül jönnek a belváros területére és körülbelül tíz órára a Szabadság-térre érkeznek, ahol a gyűlést Tedeum vezeti be. Az Istentiszteletet dr. Comsa Gy. Gergely püspök pontifikálja, majd az ünnepi mise után a különböző szónokok mondják el beszédeiket. A gyűlés felszólalói között szerepel Savu Constantin, az ismert aradi hírlapíró, az erdélyi minisztérium osztályvezetője is. Programm szerint körülbelül két órára fejeződik be a gyűlés, amelynek résztvevői ezután zárt sorokban, a legnagyobb csendben és rendben vonulnak a megállapított öt gyülekező helyre, ahonnan hazafelé indulnak. A rendezőség minden szükséges előkészületeket megtett arravatkozólag,

hogy semmiféle zavaró momentum ne adódhasson és a tiltakozó gyűlés rendben, fegyelemzetten folyjon le.

Ezzel kapcsolatosan az aradi rendőrkesztura is megtette a szükséges intézkedéseket. Moga Romulus dr. rendőrkesztor ma rendeletet adott ki, amely a következőket tartalmazza:

— Aki a csütörtöki revízióellenes demonstráció bármilyen formában is megkísérli megbontani a rendet és nyugalmat, azt ünneprontónak tekintjük. Ez a manifesztáció békes és imponáns lesz, magának a románságnak a legnagyobb érdeke, hogy ezen a napon a legteljesebb csend és nyugalom uralkodjék a városban. Ha lelkiismeretlen emberek mégis arra vetemednének, hogy ünneprontók legyenek, ezek ellen kérlelhetetlen szigorral lépünk fel.

A rendőrség egyébként ezton is kéri Aradváros lakosságát, hogy december hó elsején a házakat és üzleteket lobogózzák fel:

A női szépség szuverénje

a férfi szépség szuverénje

adtak egymásnak találkozt a
mindent felülmuló varázsilmben.

A legmisztikusabb babonás
női szempár

és a legszenvedélyesebb, mély-
tüzű férfiszempár

halálos szerelmi párviadala ez.

A boldog megsemmisülés kéjes érzetével
bámuljuk azokat az isteni jelenéseket,

amikor ez a két félelmetes szempár
perzselő vággyal elnyeli egymást.

Ha semmi egyebet nem látnánk akkor is megrendítő.

Pedig mennyi, mennyi szépség van még itt!

CENTRAL-mozgó: 5, negyed 8 és negyed 10 órakor.

Strohschneider mester szélhámos perselyezői

Akik Aradon súlyosan megkárosították a levegő hőjét

Különös visszaélésre jöttek rá Aradon Strohschneider Artur professzor, a világhírű kötéltáncos felléptével kapcsolatban. Strohschneider professzor nyolc napon keresztül szórakoztatta és tartotta izgalomban Arad közönségét, nem mindennapi mutatványokkal, amelyek delutánonként és az esti órákban is tízezerre menő tömegeket vonzottak az uccákra. Strohschneider Artur arra való tekintettel, hogy produktói rendkívül költségesek, felkérte minden alkalommal publikumát arra, hogy mindenki tehetségéhez mérten járuljon hozzá költségeihez. Az első napon a közönség hozzájárulása 10.000 lejt jövedelmezett számára, azonban már második nap erősen csökkent bevétele, annak dacára, hogy publikuma napról-napra növekedett.

Ennek okát természetesen a perselyezők ellenőrzésével akarták megállapítani és ekkor jöttek nyomára annak az érdekes visszaélésnek, amely annyira jellemző a mai válságos viszonyokra. Ismert dolog, hogy Strohschneider tíz pénzbeszédőt alkalmazott Aradon. Ezek gyűjtötték össze számára a publikum pénzadományait lezárt perselyekben. Ugyan ki vette volna észre olyan hatalmas tömegben, hogy a pénzbeszédők száma már a világhírű artista fellépésének második napján megszorodott? Erről persze senki sem tudott, legkevésbé Strohschneider Arthur, aki a maga részéről nem adott megbízatást egyetlen új pénzbeszédőnek sem. Ő csupán jövedelmének csökkenését tapasztalta, még pedig a közönség állandó növekedésével szemben.

Tény az, hogy élelmes szélhámosok jelentékenyen megdézsmáltak a világhírű nagy artista jövedelmét, egyszerű és könnyű trükkkel: hasonló kazettákat készítettek és mint a levegő fejedelmének megbízottai perselyezték a tömegben. A szélhámoság elkövetői a hatóságok feltevése szerint végigkísérik Strohschneidert romániai turnéján és éppen ezért a legerélyesebb nyomozást vezették be kézrekerítésükre.

SELECT-MOZGO 5, negyed 8 és negyed 10-kor:

Premier. MARIA DRESSLER,
Amerika legnagyobb tragikájá-
nak németül leszlő filmje:

EMMA.

Partnerei:
JEAN HERSHOLT és
MYRNA LOY.

Üzletemet megszüntetem!

Árukészletemet
rendkívül olcsón árusítom.

Tájékoztató árak: 4054

Átmeneti kabát	szelvével és szelvével 140. — P. — most	90. — P
Telikabát	szelvével és vattalinnal szelvével 150. — P. — most	100. — P
Városi bunda	opp. has belső... ..	120. — P
Bekecs	prima szelvével belsővel opposan szelvével 150. — P. — most	120. — P

Fehér M. Miksa
BUDAPEST, Károly-körút 12.

ezelőtt Kohn Heilmann és Fial cs. és kir. udv. száll.

Mérlőküiáni rendelések
hihetetlen olcsón!

Üzlethelyiség berendezéssel átadó!

a vendéglők, korcsmák és kávéházak pedig szeszes italt nem mérhetnek ki.

A revízió-ellenes gyűlés rendezősége, valamint a hatóságok kijelentései nyomán a város közönsége a legnagyobb nyugalommal nézhet a csütörtöki nap elé, mert minden intézkedés megtörtént arra, hogy a december elsejei események méltóságteljes nyugalommal folyjanak le.

H I R E K

Ki veszi feleségül a világ legnagyobb rubinjának tulajdonosnőjét?

Egy angol arisztokrata, vagy egy
kaukázusi herceg?

Londonból jelentik: A londoni újságolvasót, a londoni gépirókisasszonyt, a londoni hivatalnokot és üzletembert csak egy dolog, helyesebben: egy személy érdekli napok óta: *Miss Barbara Hutton személye.*

Miss Barbara Hutton, ez a csodálatosan szép amerikai leány, a Woolworth-vagyon, a Woolworth-milliók örököse, a világ második leggazdagabb eladó leánya! Barbara kisasszony az őszi szezonban Londonban töltötte; tegnap utazott el. S ezalatt az idő alatt igazi amerikai jókedvvel és szabadossággal szórakozott a londoni éjszakában. Nemrég mult tizenkilenc esztendő Barbara kisasszony s születésnapját itt Londonban ünnepelte. A születésnapján itt Londonban ünnepelte. A születésnapján ünnepség a West-End egyik legelőkelőbb éttermében zajlott le s nemcsak erről az ünnepségről, de magáról Barbara kisasszony ruhájáról és ékszereiről hasábot írtak a lapok.

Hutton kisasszony szöke, a platinaszőke határán! Ő a legtökéletesebben öltözködő nő. Estélyi ruhája, amely fekete selyemszatinnól készült és a szélén — egészen vékonyan — eredeti hermelin-prémmel volt szegélyezve, rafinált egyszerűségével mindenki figyelmét megragadta.

Körmeit feketére festi, csak a „holdakat“ hagyja meg halványnak. Balkezének harmadik ujján ott ragyog a világ legnagyobb, legvérvörösebb rubinja, amelynek értéke felbecsülhetetlen. *Fülbevalóitól elötte egy orosz anyacárnó viselte.*

S a születésnapján ünnepén csupa fiatalember volt együtt. Mind olyan, akiből völégény lehet. A kisasszony balján az egyik legelőkelőbb angol arisztokrata-család pompás, atlétatermetű, huszonhárom esztendő tagja, jobboldalán — Alexis Mdivani herceg, a híres orosz, helyesebben: kaukázusi arisztokrata.

A fiatal Mdivani herceg családja már sokat szerepelt a nyilvánosság előtt, főképpen fiatal, tetterős férfitagjainak a mozi világ körében kötött házasságaival! a legtöbbet Pola Negri nevével kapcsolatban emlegették az egyik Mdivani-fiu nevét.

Barbara kisasszony, akinek mindent megadott az élet, amit egy leány kívánhat magának: szépséget, vagyont: táncolt és szórakozott a londoni éjszakában. London pedig napok óta azon töri a fejét, hogy a lovagok közül ki fogja elvenni a világ egyik leggazdagabb és legszebb leányát. Barbara kisasszony szenzációja uralkodik London fölött.

— **IDÓPROGNÓZIS:** Dél légáramlás, sok hólyan köd várható, csapadék nem valószínű.

— **Argetolami feltűnést keltő nyilatkozata.** Párisból jelentik: A „Temps“ feltűnést keltő beszélgetést közöl Argetolamival, Románia volt pénzügyminiszterével, abból az alkalomból, hogy Apponyi Albert gróf beszédet mondott Genfben a békeszerződés hatályáról. A volt pénzügyminiszter a „Temps“ munkatársának többek között a következőket mondta:

— Elvben egyetlen szerződés sem örökérvényű — jelentette ki Argetolami — aki azonban revíziót akar, az a háborút akarja. Mi románok, az utolsó emberig is megvédjük határainkat, amelyeket súlyos véráldozatokkal vívtunk ki.

— **Hírek Zinowjew haláláról.** Moszkvából jelentik: Ma az a hír járta be a világsajtót, hogy Zinowjew, a szovjet egyik volt vezető-államférfia ma Moszkvában meghalt. Moszkvából érkező újabb jelentések határozottan megcáfolják Zinowjew halálhírét.

— **Perbeszéd a budapesti kommunista-perben.** Madzsar dr. és társai ellen folyó perben ma hangzottak el a perbeszédok. Az ügyész valamennyi vádlottra súlyos büntetést kért, a védők azonban teljes felmentést kívánnak, kivéve Pohl védőjét, aki nyhe büntetést kért védenca számára. Az ítéletet ma, szerdán hirdetik ki.

— **PAPENT NEVEZIK KI NÉMET KANCELLÁRNAK.** Berlinből jelentik: Politikai körökben csak holnapra várják az új kancellár személyének kiválasztását. Keresztényszocialista körökben azt a felvilágosítást adták hogy olyan megbeszéléstől, amely Hitler és Meissner belügyi államtitkár között folyt volna le, mitsem tudnak. Hitlert egyébként szerdára várják Berlinbe. Hindenburg birodalmi elnökét ma délután Meissner belügyi államtitkár, Schleicher tábornok és Papen volt kancellár jelentek meg értekezleten. Politikai körök úgy vélik, hogy Hitler összeműködése, egy Schleicher vezetése alatti kabinetben kizárt lehetőség és épp ezért a kancellársággal kapcsolatban most Papen személye áll továbbra is előtérben. Újabb jelentés szerint, Papen harcos terveikkel kap megbízást a kormányalakításra és erőlyes intézkedéseket fogantatnak Hitlerék ellen.

— **Kétszeres kéménytűz** — egy napon. A Radnai-ut 45. számú, Farkas-féle házban az elmúlt nap folyamán két ízben is kigyulladt a kémény. A kéménytűz részben átterjedt az egyik ajtóra és felégette a parkettát is. A déli órákban a város részéről Chera Flórián tűzoltóparancsnok és Popa Gligore adminisztrációs főnök szálltak ki helyszínre és megállapították, hogy a rendelkezésként kémények okozták a tüzet, amiért azonban a város csak saját magát hibáztathatja, lévén éppen abban a kerületben a ház, amelyért már hónapok óta húzódik a harc a város és Bogdan Gyula kéményseprőmester között.

— **Rozván Titus mai előadása a Kölcsey-Életiskola előadásorozatában.** a békegondolat lelkes szózata lesz. Az emberi fejlődésben hívő lélek sugallóerejű megnyilatkozásában lesz része annak a nagy közönségnek, amely évek óta oly nagy meglepéssel hallgatja az Iparos Kulturházban a Kölcsey Egyesület tudásában és előadókészségben kiváló előadóját. Új tehetséges erőt visz a dobogóra a Kölcsey Egyesület, mely hivatásának tekinti, hogy szóhoz juttassa az érdemes régiók mellett azokat, akik az aradi társadalom fiatal nemzedékének lelki világát vihetik be a társadalmi összhangba. Rozván előadása 6 órakor kezdődik és hivatalos beléptíj nélkül, minden művelt érdeklődő résztvehet azon.

— **Hogyan kell művésziesen teríteni.** Érdekes versenyt rendez az aradi Magyar Párt leánytagozata január közepén. A versenypályázatot ma küldte be szerkesztőségünkbe a vezetőség és a pályázati feltételek mutatják hogy nem mindennapi verseny színe lesz január 13-tól 25-ig az aradi Kulturpalota kisterme. A verseny célja az, hogy megismertesse az ifjúsággal az asztali terítékek elrendezésének művészetét és fejlessze izlésüket a modern terítés irányában. Különféle ősi, nemzeti és különböző népek terítési módja, lakodalmi, főuri, polgári, népies asztalterítékek szerepelnek a verseny programjain. Román, török, német, japán, magyar stb. terítési szokások elevenednek meg a verseny során, majd egyéni terítékek, így: aglegény, bohém, művészi, antik, zsar terítési módok kerülnek bemutatásra. Jelentkezési határidő január 5-ikén este 6 óráig. Benevezési díj asztalokért 50 lej. Amennyiben egy asztal teríték száma hatnál több, a benevezési díj két asztal után fizetendő. A verseny első díja 1000 lej, ezt az összeget aradi művészekből és urinökből álló zsűri ítélte alapján, a legizlesebb és legművészebb teríték rendezőjének adják ki. A második és harmadik díjat értékes műtárgyak alakjában, a közönség szavazata alapján ítélnek oda a következő helyezetteknek. A verseny utolsó feltétele az hogy a terítékekhez szükséges felszereléseket, minden pályázó köteles magának beszerezni és személyesen elrendezni a nyilvános versenyen.

— **RETTENETES VULKÁNKITÖRÉSEK.** Londonból jelentik: A Karakota-vulkán, amely ujabban ismét nyugtalanítja a körülötte lakó lakosságot, a mai nap folyamán rendkívüli jelenségeket árult el. Az öreg tűzhányó 12 óra leforgása alatt 323-szor tört ki, minden kitért pedig tompa földmorajlások kísértek. A lakosság pánikszzerűen menekül, mert mindenki annak a borzalmas arányú kitérésnek megismétlődésétől retteg, amely a mult század végén két teljes várost pusztított el.

Ferenc József bécsi személyesítőjének öngyilkos kísérlete

Langer Ottó, a bécsi Theater an der Wien és Stadttheater főrendezője és ismert színésze tegnap délelőtt gázzal meg akarta magát mérgezni a lakásán. Idejekorán megtalálta szobájában egy színházi szolga, akit érte küldtek, mert elkésett a próbáról és a mentők kórházba vitték, ahol aztán megmentették. A 46 éves Langer ötszáznál többször játszotta a Stadttheaterben Ferenc József szerepét a „Fehér Ló“ című revüben és idegei az utóbbi időben nem voltak rendben. Deprimált volt, még sikerei idején is. Felesége, Wally Ernst, ezelőtt a Marischka-színházak színésznője volt és férje öngyilkos kísérlete után ugyancsak meg akarta magát ölni. A rendőrség ugyanis megállapította, hogy az öngyilkos kísérlet oka családi perpatvar volt.

— **Az aradi székely népipari kiállítás.** A brassói Gazdasági Szövetség propaganda akciója keretében Aradon is megrendezett székely népipari kiállítás napok óta az érdeklődők egész tömegét vonzza a Minorita-templommal szemben lévő tágas üzlethelyiségbe, ahol izlées elrendezéssel székely szőttesek, varrottások, zománcozott, csillogó agyagszobák, gyönyörű börmunkák, faégetések és az erdélyi népipar különböző remekei várnak eladásra. A kiállítás legszebb tárgyai Vas Aron uram remekbe készült, népszerűvé vált agyagszobrai, amelyek a kirakatban megállásra készítik a járó-kelőket. Két lelkes magyar asszony hozta el Aradra is a székely népipar világszerte ismert termékeit, hogy Karácsonyra kenyérre való szerezzenek a Székelyföld nyomorral küzdő, szorgalmas, munkás népének. Erdély minden részéből felhalmozták a népművészet legszebb termékeit és a kiállítás sikere Aradon sem maradt el. Még egy napig, szerdán marad nyitva a kiállítás s aki még nem tekintette meg a székely népipari kiállítást, az tartsa kötelességének kipótolni mulasztását. A kiállítás rendkívül olcsón szép ajándékok, emlékei vásárolhat Karácsonyra s ezzel hozzásegít egy-egy családot ahhoz, hogy Karácsony szent estéjén legalább puha kenyér legyen az asztalán.

— **A pankotai „Sparta“ sportegyesület estélye.** E hó 26-án, szombaton este tartotta a pankotai „Sparta“ sportegylet táncos teaestélyét, amely a „Sparta“ jól bevált zenekarának hangjai mellett a reggeli órákig húzódott el. A zenekarhoz tartozó Kovács kántor-tanító kellemes hangján modern dalokat énekelt, amelyet nagy tetszéssel fogadtak. A jelenvolt hölgyek névsorát a következőkben sikerült feljegyezni: Ditchen Antalné, Henny Baba, Henny Erzsike, Dulcean Péterné, Karácsonyi Józsefné, Gerő Jenőné, dr. Weisz Józsefné, Buda Simonné, Ehling Gáspárné, Schmidt Mihályné, Belen Mariska, Belen Jánosné, Sebők Ilonka, Heim Bélané, Walkó Gézáné, Pántya Józsefné, Keller Irma, Keller Bözsi, Stéger Andorné, Weisz Mihályné, Waritz Ferencné, Kócsi Mariska, Mahub Ilonka (Galsa), Henne Elekné, Schmidt Pötyi, Kovács Margit, Kovács Annus, Stafula Margit, Wolff Rózsi, Keller Rózika, Kócsi Andrásné, Desz Jánosné, Horváth Antalné, Horváth N., Kapi Loncika, Kornya Sándorné, Kornya Irma, Schmidt Gézáné, Schmidt Magduska, Kecskés Jánosné, Vojcsék Magdus, Kámf Mártonné, Kámf Magdus, Maszay Rózika, Maszay Jánosné, Pohanel Ferdinándné, Pohanel Mancika, Weisz Szuszsika, Giba Mihályné.

— **A lippai pékiparosok sérelmei.** A lippai pékiparosok műhelyeiben az elmúlt napokban egy inspektor jelent meg és felülvizsgálta, hogy a pékek milyen bélyeget ragasztanak a kenyérre. Mivel minden péknél csak 50 banis bélyeget talált a kenyéren, Lippa egész kenyérgészletét lefoglalta, azzal az indokolással, hogy nem 50 banis, hanem 1 lejes bélyeget kell a kenyérre ragasztani. A lippaiak azzal érvelnek, hogy a volt lorga-kormány rendelkezése értelmében a fekete kenyérre 50 banis bélyeg ragasztandó. A lippai pékek leginkább azt találják sérelmesnek és ezért fordulnak a felőbb hatóságokhoz, mert az inspektor, miután elkozbotta a kenyeret, kijelentette, hogy azt különként 5 lejért vissza lehet vásárolni.

Levágta vetélytársnője orrát

egy féltékeny aradi asszony, aki ma állott bírái előtt a törvényszéken

Még emlékeztetés, hogy egy aradi gépüzemi alkalmazott felesége

féltékenységből levágta vetélytársnője orrát, amelyet csak operáció útján sikerült ismét helyére tenni. Ez az ügy ma került főtárgyalásra az aradi törvényszék előtt.

Vádoltként Ignuta Istvánné, aradi gépüzemi alkalmazott felesége és fivére, Cociuba Craciun állottak a bíróság előtt. A vádirat szerint Ignutané állandóan féltékenykedett a szomszédban lakó Serban Pascunéra, akit azzal gyanúsított, hogy el akarja hódítani tőle férjét. Ez év májusában történt, hogy a féltékenység véres jelenetben robbant ki. Az asszony rábeszélte fivérét, hogy valamilyen ürügygel csalja be lakásába Serban Pascunét. Cociuba hallgatott huga rábeszélésére és eleget tett kérésének. Amikor vélt vetélytársnőjét meglátta, az asszony késsel rohant neki és — a vádirat szerint —

amíg fivére lefogta Serbannét, mély vágást ejtett vetélytársnője orrán, amelyet az éles kés csaknem teljesen leszelt.

A súlyosan megsebesített asszony sikoltozására összeszaladt a szomszédság.

Serbanné véres arccal rohant ki a lakásból és a kihívott mentők a kórházba szállították a fiatal asszonyt.

Itt azután műtétet hajtottak rajta végre és sikerült visszaforrasztani helyére a megsérült testrészt.

Súlyos testi sértés címén indult meg az eljárás Ignuta Istvánné ellen, de bűnügyi eljárás alá vonták fivérét, Cociuba Craciunt is. A mai főtárgyaláson az asszony bevallotta tettét és kijelentette, hogy a féltékenység elvakította. Majd a tanúk kerültek sorra, akik azt vallották, hogy sikoltozást hallottak Ignutané lakásából és néhány perc múlva Serbanné véres arccal rohant ki. A védelem ezután kérte Serbanné kezelőorvosának kihallgatását arranzve, milyen súlyos sérüléseket okozott a vádlott asszony és a kéréshez a vád képviselője, Gitta Agoston főügyész is csatlakozott. A bíróság helyt adott a kérelemnek és elrendelte dr. Sabau kezelőorvos kihallgatását. A tárgyalást ezután december 20-ra halasztotta, amikor ítélet várható a furcsa aradi féltékenységi dráma ügyében.

— ROMÁNIA ÉS MAGYARORSZÁG KÖZÖTT UJ VASUTVONALAK NYILNAK. Budapestről jelentik: A képviselőház közlekedési bizottsága ülést tartott, amelyen a Romániával szeptemberben kötött vasutközlekedés megegyezését tárgyalták. Görgel előadó ismertette az egyezmény pontjait, amelyeknek értelmében különböző csomka vonalak nyílnak meg a két ország között, amelyekben eddig szünetelt a forgalom. Pécsi László bizottsági tag a Szatmár és Nagykároly felé vezető csomka vasutvonal megnyitását kérte. A közlekedésügyi miniszter válaszában kijelentette, hogy amint a gazdasági viszonyok megengedik, Magyarország megnyitja az összes Romániával kapcsolatos vasutvonalait.

— Kétszeresére emelte a tábla a gáji szerelmi dráma tettesének büntetését. Mint ismeretes, az elmúlt év decemberében történt, hogy Bartos István 28 éves aradi mészáros rálött szerelmére, Beleznai Erzsébet munkásnőre, akit halálosan megsebesített. Gyilkosság kísérlete miatt letartóztatták a mészárosot, akit az aradi törvényszék másfél évi börtönre télt. Fellebbezés folytán az ügy a temesvári tábla elé került, amelynek ítélete ma érkezett meg Aradra. A tábla megsemmisíti az aradi törvényszék ítéletét helytelen indokolás címén, a büntetést pedig három évi börtönre és 5000 lejre emelte fel. Az ítéletben a tábla megállapítja, hogy a tanuvallomásokból kiderül, hogy Bartos előre megfontolt szándékkal követte el tettét, ami súlyosbíró körülménynek számít. Az ítéletet ma hirdették ki Bartos előtt, aki bejelentette, hogy a legfelsőbb Semmitőszékhez fellebbez.

— A gáji szerb templom betörői a vádtanács előtt. Az aradi törvényszék vádtanácsa ma tárgyalta a gáji szerb templom betörőinek, Crisan Demeternek és Nedelcu Józstínek ügyét. A vádtanács újabb harminc nappal meghosszabbította a fiatal betörők vizsgálati fogságát.

— Antiszemita zavargások a varsói egyetemen. Varsóból jelentik: Komoly antiszemita jellegű zavargások törtek ki az egyetemen, a melyet a rektorátus további intézkedésig bezárt. A zavargások délután Gralkovsky nevű meggyilkolt egyetemi hallgató temetésén még jobban elfajultak, mivel lelkiismeretlen izgatók azzal vádolták meg a zsidó egyetemi hallgatókat, hogy ők tették el láb alól a meggyilkolt diákokat. A véres tüntetésbe fulladt gyászszeretetről egy Zanolovsky nevű egyetemi hallgatót életveszélyes sérülésekkel szállítottak kórházba.

— Mennyl iskolája van Romániának? Bucurestiből jelentik: A genfi Nemzetközi Nevelésügyi Intézet felkérésére a közoktatásügyi miniszterium megküldte a romániai iskolák kimutatását. Eszerint az ovodák száma 2080, növendékeké: 133.550, ovónő: 2193. Elemi iskola 16.394, növendék 2.127.000, tanítók 9050, szakiskolák 436, növendékek: 47.684, tanítók: 55 ezer 292, tanítóképző 99, növendék: 17.083, tanár: 1662, középiskolák 443, növendék: 100 ezer 406, tanár 6305. Egyetemek és akadémiák 10, növendék 33.846, tanár 931.

— Módosítják a svéd gyufatröszttel kötött szerződést. Bucurestiből jelentik Mirto közlekedésügyi miniszter ma hosszas tárgyalásokat folytatott a svéd utépitő-társasággal az utépitési tervezet módosítása tárgyában. Ugyancsak ma a miniszter megbeszélést folytatott a gyufatröszt képviselőivel is a tröszttel kötött megállapodás módosítása érdekében.

Házasság

— Kérem, uram, adja hozzám a leányát.

— El tudna tartani egy családot?

— Hogyne.

— Figyelmeztetem, hogy nyolcan vagyunk.

— Teljesen megszűnt Aradon a kenyérhiány. Az aradi integrál-kenyérfronton kedden beállt az előre jelzett enyhülés. A pécskai kenyérárusok bejövételének engedélyezése jobb megfontolásra készítette az aradi pékiparosokat is, akik közben ugyancsak lisztet szereztek vidéken, vagy a helyi malomokhoz fordultak és a saját készletükből kiegészítve, keverték integrál-lisztet a sütésre kerülő készletet. A napi fogyasztást kielégítette kedden a piacra kerülő kenyérmennyiség, sok házban azonban egyszersmindenkorra áttértek a házikenyér-sütésre. Egyébként Aradváros vezetőségének ma bejelentette az egyik nagylaki malomvállalat, hogy 7 lej 50 banis maximális áron bármilyen mennyiségben szállít Aradra integrál-lisztet, tehát a liszthiányt is sikerült kiküszöbölni.

— Rejtélyes öngyilkosság Szászvárosban. Titokzatos hátterű öngyilkosság keltett nagy megdöbbenést ma Szászváros lakossága körében. Gavriła Gábor, a szászvárosi adóhivatal egyik tisztviselője, lakásán az éjszaka folyamán felakasztotta magát s midőn ma reggel ráakadtak, halott volt. Az öngyilkosság okaira nem sikerült rávilágítani. Miután Gavriła Gábor bucsulevelet nem hagyott maga után, egyetlen sorban sem adott magyarázatot végzetes tetteire vonatkozólag. Gavriła viselkedésével sem adta semmi jelét annak, hogy komoly lépésre készülne és senki sem vehetett észre rajta semmit, ami magyarázatul szolgálna öngyilkosságára. Hivatalában a rábizott munkát kitünően végezte olyan nagy megaláztatással, hogy a közelmúltban perceptorra léptették elő. A hatóságok bevezették a nyomozást, annak kiderítésére, hogy az adóügyi ellenőr öngyilkosságának hátterében mi rejtezik.

— Vádirat a gázoló autobusz soffőrje ellen. A rapokban készítette el a vádiratot az aradi ügyészség Reisz János autobusz-soffőr ellen, aki — mint annak idején megírtuk — elgázolta Varga László kilenc éves kisfiút az újaradi úton. A gyermek a kórházban meghalt és az ügyészség gondatlanságból okozott emberölés címén emelt vádat a soffőr ellen. Az ügy aktáit ma tették át a törvényszék második szekciójához, a főtárgyalás kitűzése végett.

— Szombaton nyílik meg az átalakított Uránia. A gyönyörűen átalakított Uránia mozgószínház ismét kinyitja kapuit s első előadásnak már szenzációként romániai premierrévult. Patt és Patachon legújabb filmjét mutatja be.

— Az aradi köztisztviselők fizetésének folyósítása. Az aradi pénzügyigazgatóságra ma megérkezett a köztisztviselők november havi fizetésére szóló utalvány, azonban a kifizetések mégsem kezdődhettek meg a mai nappal. A pénzügyminiszterium ugyanis nem küldötte még le a Banca Nationalának szóló meghitelezést, amelyet szerdára várnak a pénzügyigazgatóságon. Amennyiben szerdán megérkezik az ugynevezett akkreditív is, úgy csütörtökön reggel megkezdik a köztisztviselői fizetések folyósítását.

— Szép sikerre számíthat a magyar ifúság szombati Mikulás-estje. A magyar ifúság szombat, december 3-ikán, este 9 órakor Mikulás-estét rendez. A rendezőbizottság ma este ül össze a végleges program összeállítása céljából. Felhívja az ifúsági tagozat összes tagjai figyelmét arra, hogy a kedvezmények igénybevételéhez a tagsági díjak rendezése feltétlenül megkívántatik.

— A tábla leszállította Wimmer betörő büntetését. Ma megérkezett a táblai döntés Wimmer Ferenc, az ismert nemzetközi betörő ügyében, akit — mint ismeretes — az aradi törvényszék öt évi börtönre ítelt, mert sorozatos betöréseket követett el aradi ügyvédeknel, katonatiszteknel és orvosoknál. A tábla a büntetést négy évre szállította le.

— Az aradi Zs. N. Sz. mai kultürestijén dr. Engelberg József tart előadást „Modern Robinsonok” címmel. Az előadás 9 órakor kezdődik Zrinyi-uccai helységünkben. Érdeklődőket szívesen látunk. Vezetőség.

— Kezdődő érelmeszesedésnél a természetes „Ferenc József” keserűvíz úgy az alhasi pangást, mint a renyhe emésztést megszünteti és a magas vérnyomást leszállítja.

— A december 4-én Budapestre induló cserevonat résztvevőinek figyelmébe ajánljuk a mai számunkban megjelent Fehér M. Miksa férfitáviruházának hirdetését, amelyben néhány tájékoztató ár is látható. Azt hisszük, az utazás költsége bőven megtérül, ha ennél a cégnél szerzik be a Budapestre utazó olvasóink téliruházásukat.

— Ideglájdalmaknál, reumánál, náthaiznál, zsabánál, fogfájásnál gyorsan és a legcsakélyebb káros utóhatás nélkül hat a hiers „Algochrome”-készítmény.

Színház — Irodalom — Művészet

* Színházi hírsor. Szerdán: Román előadás. Csütörtök este nincs előadás. Péntek este fél 9 órakor: Érik a buzakalász (operettújdonosság, C. bérlet). Szombat délután 5 órakor: Amikor a kislányból nagy lány lesz (olcsó helyárakkal). Este 9 órakor: Fizessen nagysád! (nagyszabásu operett-premier, A. bérlet).

— Fizessen nagysád! Ez a címe a színház szombat esti új operettslágerének, amely a siker minden eszközével indul el a diadalmas előadás-sorozat útján. A budapesti Vigaszínház a „Fizessen nagysád!” előadásaira átalakult operettszínházzá és ezt a kísérletet nem is bánta meg. A „Fizessen nagysád!” hosszú idők után az operettműfaj egészen új változatát hozta. Franciás levegőt, ellenben hallatlanul mély és tartalmas muzsikát. A szöveget Török Rezső, a pompás humorista és Emőd Tamás, a neves író javára kell írni, míg a muzsika Komlathy Károly tehetségét dicséri. Török—Emőd irták a „Két lány az uccán”, a „Harapós férj”, stb. szövegét, Komlathy Károly a „Pillangó főhadnagy”-al futott be annak idején. A „Fizessen nagysád!” komoly művészi feladatot ró a társulat operettegyüttesére, amely Felhő Ervin főrendezővel az élen ennek meg is felel. Nagyvonalú előadásban kívánja kihozni a társulat ezt a minden tekintetben újszerű, változatos és friss hangú, színű operettet, amelyben Erényi Böske alakítja ismét a főszerepet, Papp Ella, Balázs, ifj. Szendrey, Mészáros, Felhő, Olasz, Darvas, Abonyi Klári, stb. alakítják a többi főszerepeket. Egészen bizonyos, hogy a társulat új slágerét találja meg a darabban. A közönség kétségtelenül ismét megérzi, mi felel meg az izlésének. A „Fizessen nagysád!” egészen bizonyosan száz percentben kielégíti az igényeket, a szórakozás, a bánaifeledés keresését.

SPORT KÖZLÖNY

Aradon elhanyagolják a tornát és az ökölvívó sportot

A fiatalság energiátlansága miatt elfordul a téli sporttól. — A torna és a box izmot és ruganyosságot fejlesztő hatása

A sporttelepek kapui nemsokára bezárnak, a szabadtéri sport szezonja befejeződik s az eddig olyan hangos futballpályákra néma csend fog borulni.

Önkénytelenül felvetődik a kérdés: vajon sportolónknak az a része, amely eddig csak a szabadtéri sportnak hódolt, mennyire látja szükségét egy olyan izomfejlesztő rendszer követésének, mellyel a test rugalmassága a téli időszak alatt nemcsak megtartható, de fejleszthető is. A kérdésre a feleletet a közel-múlt tapasztalatai adhatják meg, ezek igazolják a komoly sportkörökben általánosan elterjedt azon tényt, hogy a szabadtéri sport híveinek csak egy kis hányada veszi komolyan a tornázás, vagy boxolás nagyszerű izomfejlesztő hatását. Nem kell bővebb kommentár ahhoz, mi jelent a rendszeres téli tornázás azoknál, akik a nyári idény alatt ugyiszólván megszakítás nélkül végeztek különböző szabadtéri gyakorlatokat.

A tornázás és az ökölvívás kultiválása Európa művelt államaiban rohamos léptekkel halad előre, sőt a nagy világégés után mindjobban kiébred, hogy milyen nagy fontosságú, hatásos, modern nevelési eszközzé lépett elő és valóban nélkülözhetetlen része egy nép egészséges fejlődésének.

Azzal, hogy a szabadtéri sport felé tereljük ifjúságunk nagy tömegét, nem tettünk eleget a testi izmosodás állandósulásának és a közegészségünk érdekében szükséges, hogy a mód és alkalom nyújtassék arra, hogy a nevelési rendszer üdvös hatásaira az ifjúság általában a sportolók figyelmét felhívassuk.

Ma már nincsen, de nem is lehet művelt ember, aki a tornázás és boxolás előnyeit és kétséghelyenhatatlan eredményeit ne ismerné s mégis szinte érheterlen, hogy ennek ellenére is, milyen nagyfokú közöny mutatkozik a két nemes sportággal szemben. Ennek oka, — kevés kivétellel, — abban a hibás nevelési rendszerben keresendő, amelyben ifjúságunk legtöbb egyesületünk keretén belül részesül. A tornázás és boxolás hasznos volta nemcsak teoretice, hanem gyakorlatilag is beigazolandó nálunk, amint azt ma már más államokban láthatjuk. Példának hozhatjuk fel Csehszlovákiát, Németországot és az északi államok közül Svédországot, — amely különösen híres svéd tornájáról, — ahol a tornázás nemzeti kultusszá nőtte ki magát és ahol egyes torna-ünnepélyeken közel százezer tornászember szemet-lelket gyönyörködtető gyakorlatot mutat be. Vagy Amerikát említhetjük, ahol a boxolás fejlődése hihetetlen méreteket ért el.

Romániában is, bár lassan, de megindult ebben az irányban a munkálkodás, azonban sajnálattal látjuk, hogy az a néhány egyesület, amely jelenleg hivatásszerűen végzi nagyszerű kulturmunkáját, milyen gyenge támogatásban részesül, nem is szólva arról, a kellemetlen incidensről, ami éppen Pelle István tornász és Énekes István boxvilágbajnokoknak az országból történt kitiltása miatt következett be. Pelle és Énekes csak tanítani tudnak, tőlük pedig igazán mást nem is lehet elsajátítani, mint a tornázás és boxolás művészetét. Nekünk meg kell ragadni az alkalmat, ha azt akarjuk, hogy ezekben a sportágakban megközelítsük azt a közepes nívót, amit minden állam már régebben elért. Kár volt kitiltani ezeket a kiváló sportembereket, akik tudásukkal bármelyre ejtették az egész világ szakembereit. Nagyvárád, Kolozsvár és Nagyszombat városaiiban vannak szép multra visszatekintő egyesületek, amelyek sok alkalommal végeztek uttörő munkát és sajnos, ez sohasem talált megértésre. Ugyilátszik, az idő még mindig nem tudta feledtetni egyesekkel a mulat és fel-fel üti fejét a bizalmatlanság.

Az iskolák falai között a tornát és a boxolást nem lehet olyan intenzíven üzni, mint azt

a követelmények szükségszerűen előírják, legfeljebb csak alapelméletet nyújthatnak az ifjúságnak. Ezt a munkát kizárólag speciális felügyelet mellett működő egyesületek végezhetik el. Ma minden számot tevő egyesület igyekszik az ifjúság figyelmét a torna- és box-szezon megkezdésére felhívni, de a túlnyomó esetekben az ott folyó munka gyenge eredményt produkál. Csak illusztrálásképpen említhetjük meg, hogy városunkban nemcsak a torna iránt, hanem az ökölvívás iránt is, milyen nagy közönnyel viseltetik a fiatalság, amelynek fejlesztése érdekében két aradi egyesület, a Toldi és a Hakoah, sok áldozatot hozott. Mindkét egyesületben rendelkezésre állanak azok a felszerelések, amik ezekhez a sportágak gyakorlásához szükségesek, nem is szólva a szakszerű trénerokról, akik szvesen állanak rendelkezésére az ifjúságnak. A tornával a felszerelt két klubon kívül még több egyesület is foglalkozik, de minden igyekezet hiábavalónak bizonyult. Aradnak sem torna, sem box nem kell. Érdekes megállapítás ez, de jellemző a fiatalság felfogására. A fiatalok energiátlansága a XX. század büne s ebből kiutat ma még senki sem lát. H. I.

Újrendszer a Nemzeti Bajnokságban

Ferdinánd György a legutóbbi liga elnöki ülésén egy új tervezetet terjesztett a bizottság elé, amely azt célozza, hogy a Nemzeti Bajnokság létszámát emeljék fel. Ez az elgondolás nagyon helyes, mert a mostani létszám mellett a Nemzeti Bajnokságban résztvevő egyesületek nem tudják kellőképpen kihasználni a szezon. Az aradi kerület főtitkáranak elgondolása szerint a két csoport első öt-öt helyezette kerülne az A. kategóriába, míg a B. kategóriát a többi egyesületek és létszámemelést következtében bekerülő klubok adnák. A figyelemre méltó tervezet fölött a „Consiliul Federal” legközelebb fog dönteni és ha az egyetemes sportot tartják szem előtt, akkor a terv bizonyos kedvező elintéztést fog nyerni.

Állítólag aradi származású a battonyai román-magyar határon agyonlőtt fiatalember

Kovács Mihály aradi asztalos-mesler három év előtt eltűnt fiát véli felismerni a halottban

Telefonjelentés alapján beszámoltunk arról, hogy vasárnap hajnalban Battonya község határában a magyar határörök egy ismeretlen fiatalember holttestére akadtak. A fiatalember át akart szökni a határon, amikor szívlövés érte és a kukoricásban kisenvedett. Személyazonosságára vonatkozólag semmiféle nyomra nem tudtak rájönni, miután iratokat nem találtak a halott ruháiban, csupán egy Győrtől Budapestig szóló vasuti jegyet. Az egyetlen nyom: a K. M. monogrammal ellátott sál volt.

Kétségbeesett férfi járt bent ma szerkesztőségünkben és elmondotta, hogy midőn ma reggel Kovács Mihály nevű rokona az Aradi Közlönyt olvasta, battonyai jelentés alapján megirt cikkünkben a személyleírásából felismerte a szerencsétlenül járt fiatalemberben három év előtt eltűnt fiát. Kovács Mihály asztalos Mihály nevű fia három év előtt távozott el a szülői háztól. Átszökött Magyarországra és óta semmi hírt sem hallottak felőle, mert egyetlen sort sem írt és nem küldött üzenetet. Csak a legutóbbi időben hallották, hogy Kovács Mihály Magyarországon magántisztviselő volt, majd az inséges idők a munkanélküllek közé

Keresse fel / PILISINÉ

kozmetikai szalonját

P. Avram Iancu (Szabadság-tér) 16.

Esti kikészítések. — Arcmassage. — Ha takarékoskodni akar, vegye igénybe az olcsó bérletrendszert.

Anglia válogatott csapata Ausztria ellen

Londonból jelentik: Az angol futballszövetség technikai bizottsága a következő csapatot jelölte ki a december 7-iki angol-osztrák mérkőzésre: Hibbs (Birmingham) — Goodall (Huddersfield), Blenkinshop (Sheffield Wednesday) — Strange (The Wednesday), Hart (Leeds United), Campbell (Huddersfield) — Crooks (Derby County), Jack (Arsenal), Hampson (Blackpool), Walker, Houghton (Aston Villa). Angliában is centerválság van, egy II. osztályú csapat állítottak a válogatott csapatba. Crooks ismét kiszorította a csapatból Hulmet, akit pedig a világ legjobb jobbszélsőjének kiáltottak ki.

O Nurminak fia született. A világhírű finn futó gyermeke, dacára, hogy előbb „futott” be egy hónappal mint ahogy várták, máris 4,2 kilót nyom. Újabb 2 Nurmi-rekord.

O Uj csehszlovák rekord. A prágai Haggibor uszóversenyén a rendező klub Abeles, dr. Steiner, Getreuer, 3-szor 50 m-es vegyes staféta 1.40.3 percre javította a csehszlovák rekordot, 2. Slavia 1.42 p.

O Ráfizetett a Hungária. Csak erkölcsiekben hozott sikert a Hungária-nak a bécsi Vienna elleni szereplése, mert az anyagi mérleg 1600 pengő deficitet hozott.

O Obitz a Bocskai új edzője. Orth távozása következtében a Bocskai-nak edző után kellett nézni és — mint hírlik — a választás Obitzra, a volt válogatott ferencvárosi fedezetre esett.

Az ERDELYI ELET minden száma szenzációs tartalommal jelenik meg.

sodorták őt is, aminek következtében nagyon szeretne hazajönni.

Kovács Mihály és családja ma délelőtt telefonon érintkezésbe jutott Battonyával és felvilágosítást kért az ottani hatóságoktól a fiatalember holttestére vonatkozólag. Azt a választ kapták, hogy a holttestet Makóra vagy Szegedre szállították. Az asztalos és rokonai ezután a dombegyházi hatóságokkal léptek érintkezésbe, mivel a jelentések szerint az ismeretlen fiatalember Dombegyházról indult utnak a határ felé, ahol utolérte tragikus sorsa. Dombegyházról azt közölték, hogy az ottani hatóságok is csak a reggeli lapokból vettek tudomást a tragikus halálesetről és a fiatalember kilétére vonatkozólag nem adhatnak semmiféle felvilágosítást.

A szerencsétlen szülők most az aradi hatóságoknál tettek jelentést gyanujukról és kérték, hogy a makói és szegedi hatóságokat hívják fel az ismeretlen holttest agnoszkálására. A lapokban közölt személyleírás teljesen ráillik a három év előtt eltűnt Kovács Mihályra, aki most töltené be a 25-ik évét. Kovács asztalos és családja a legnagyobb bizonytalanságban várja a hatóságok értesítését.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Aradmegyében hatvanöt millió lej évi földadó helyett harminckét milliót fognak fizetni

Aradi fölterjesztés a földadónak felére való szállítása végett

Széles körökben feltűnést keltett az *Aradi Közlöny* keddi számában megjelent pénzügyminiszteri rendeletet ismertető az a cikk, mely a házak és városi házhelyek új adókiadására vonatkozik. Az egész romániai sajtót megelőztük a pénzügyminiszter nagy horderejű rendeletének közlésével, amely a bucuresti-i pártlapok által lanszírozott, országsszerte izgalmat keltett téves híreszteléseket egy csapásra megsemmisítette. Az *Aradi Közlöny* munkatársa illetékes helyen ma a földadó kiadása iránt érdeklődött és konstata, hogy a birtokosoknak, gazdálkodóknak is december 10-ig kell benyújtani az 1. bis számú adóvallomási ívet, de a föld jövedelmének megállapítására vonatkozóan még semmiféle intézkedés nem érkezett a pénzügyminiszteriumból, mert a kormány még csak most fogja eldönteni, hogy szállítja-e a földbirtokosok adóját a mostoha mezőgazdasági viszonyokra való tekintettel?

Az aradi Mezőgazdasági Kamara néhány héttel ezelőtt terjedelmes memorandumot terjesztett fel a földművelésügyi miniszteriumba

a földadónak felére való leszállítása végett. Felterjesztését elküldte a Mezőgazdasági Kamara központjának is, amely Voicu Nitescu miniszterrel együtt interveniál a pénzügyminiszteriumban a leszállítás érdekében.

Az újévkor lejáró öt éves ciklusban egy hold prima föld tiszta jövedelmét 680 leiben, a legrosszabb föld jövedelmét pedig holdanként 60 leiben állapították meg és ennek 21 százaléka volt a föld jövedelmének (adicionális) adója. Az aradi kamara felterjesztésében rámutatott arra, hogy az utóbbi öt év alatt nemcsak a földbirtok ára csökkent ötven százalékkal, hanem az összes mezőgazdasági termények ára is felére morzsolódott le. Erre való tekintettel a 21 százalékos adókulcsnak tíz százalékra való leszállítását kérte, az adóalapot pedig a prima földeknél holdanként 340 lejre, a leggyengébb földeknél pedig holdanként 30 lejre kérte redukálni. *Aradmegyében az összes földbirtokok után 65 millió lej földjövédelmű adót vetettek ki 310 millió lej tiszta jövedelmelet alapul.* Az aradi Mezőgazdasági Kamara felterjesztése alapján a kormány kétségkívül mérsekelni fogja a földadót. (b.)

A buzavetések kitünő állapotban vannak

Egy magas állásban lévő mezőgazda hivatalos megállapításai a várható terméseredményről

Az egész országban nagy érdeklődésre számíthat az a nyilatkozat, amelyet ma tett az *Aradi Közlöny* munkatársa, előtt egy általánosan ismert aradi földbirtokos, akinek hivatali tisztségében irányító szerepe van a mezőgazdaság terén. A szóban levő és magas pozíciót betöltő személyiség megállapította a hozzá beérkezett jelentésekből, hogy az idén a buzavetés Aradmegyében és -az Aradhoz közel levő bányási járásokban kitünő állapotban van és ha valami váratlan, igen nagy elemi csapás nem következik be, akkor a jövő évben valószínűleg a mai áránál jóval alacsonyabban száll. Hivatalosan konstata, hogy ezen a nyáron nemcsak a hosszú és rendkívül szigorú tél okozta a katasztrófális terméseredményt, hanem főleg az, hogy tavaly csak október végén vetették el a búzát, amely a hamar beállott hideg miatt nem birt a földben megerősödni és képtelen volt leküzdeni az időjárás mostohaságát. Emellett még ez évi június hónapban váratlanul köszöntött be a nagy meleg, amely aztán tönkretette a megmaradt termés legnagyobb részét. Ugyancsak a júniusi hőség fejlesztette ki Aradmegye egy részében a buzarozsdát, melyet legnagyobb mértékben a „berberis vulgaris“ nevű rozsdavörös virágu futónövény terjesztett, a melyet magyarul *borbolyának* hívnak és olyan színes, szép virágokat hajt, mintha a legártatlanabb kert vetemény volna. Egyébként az aradi Kulturpalota előtt levő virággyakban is látható néhány borbolya-bokor.

Az idén az aradi Mezőgazdasági Kamara nyomtatékosan figyelmeztette a kerületében levő termelőket, hogy október első napjaiban végezzék el a vetést, ami meg is történt és mivel kitünő idő járt, azért fejlődött a vetés ilyen szépen.

— 1868. óta nem volt a tavalyhoz hasonló katasztrófális termés nálunk — mondta az említett főfunkcionárius — de örvendetes, hogy mégis sikerült ennyire leküzdeni a veszedelmet. Határozottan állithatom, hogy megfelelő elosz-

tás mellett mindenhová elég buza, illetve liszt jutna és a lakosság nem jutna az aradihoz hasonló kellemetlen helyzetbe, amely csak átmenetinek tekinthető.

Az illető funkcionárius megemlítette még, hogy Romániában még tavalyról is igen sok

Mennyi kamatot fizetnek az aradi bankok

A szász pénzügyintézetek vezetői a városi lakosságot védő új törvényről — Ahol a magas kamatok és osztalékok telték tönkre a piacot —

A „Kronstädter Allg. Zeitung“ legutóbbi számában az erdélyi szász pénzügyintézetek vezetői foglalkoztak a városi ingatlanulajdonosok védelméről szóló, most készülő törvénnyel, amely az utóbbi években a bankok által felszámított kamatok kérdését is felszínre hozza és visszamenő hatállyal kamatméréséklést is foglaltatni. A szász intézetek vezetői rámutatnak arra, hogy Erdély egyes városaiban néhány pénzügyintézet éveken át tulságosan magas betétkamatot és 24—26 százalékos részvényosztalékot is fizetett, de ezek az intézetek vagy fizetésképtelenné váltak, vagy teljesen megrendültek.

Az *Aradi Közlöny* munkatársa érdeklődött az aradi pénzügyintézetek körében aziránt, hogy az erdélyi szász pénzügyintézetek vezetői Erdélynek milyen vidékeivel foglalkoztak fentebb említett nyilatkozatukban. Megállapításunk szerint Arad nem szerepel ama városok között, amelyekben abnormális kamatok számítottak, vagy túlnagy osztalékot fizettek volna. A legnagyobb betétkamatot a most csödben levő *Egyesült Bank* fizette, amely inzulvenciája előtti két évben 26 százalék évi kamatot is adott és pedig havonként előre fizetve. Még folyószámla-betétek után is 20—22 százalékos juttatott, ami-lyel 110 millió lej betétet szerzett és aztán a súlyos gazdasági válság miatt fizetésképtelenné vált s a betevők a csödb miatt átlag nyolc százalékat fognak megkapni ott elhelyezett pénzüiknek. Az említett intézeteken kívül még egy takarékpénztár adott 22 százalék kamatot és 26 százalék osztalékot. A többi aradi bankok folyton redukálták a betéteknek és a kihitelezéseknek kamatait és a részvényeik utáni osztalékot.

Megemlítendő, hogy a magas kamatokat

ŐNÖKNEK HÖLGYEIMI

Őnöknek hölgyeim, kik minden hónapban fájdalmasan megszenvedik tisztulásukat, tanácsoljuk jóakarattal, vegyenek be naponta két ostyát ama szerből mely szenvedéseiket csillapítja és teljes bizonyossággal kiérdemli megelégedésüket.

E szer az „ALGOCRATINE“, mely ugyancsak a legeredményesebben gyógyítja idegszervi és légzőszervi bajait, mint például: zsábad, fejfájást, fül- és fogfájást, valamint a spanyolnáthát, mely időszakai változásoknál valószínűsíthető réme a emberiségnek.

Tehát egyetlen házban sem szabad hiányoznia az ALGOCRATINE-nak

Bármely gyógyszerüzletben és drogériában kapható.

„ALGOCRATINE“.

tengeri maradt és most kb. 600 ezer vagon kukorica fekszik az országban, pedig nemcsak a szomszédos Csehszlovákiába, hanem még Afrikába és Törökországba is exportálunk. (b.)

Mennyi kamatot fizetnek az aradi bankok

A szász pénzügyintézetek vezetői a városi lakosságot védő új törvényről — Ahol a magas kamatok és osztalékok telték tönkre a piacot —

főképpen a lej romlásáról felelőtlen forrásból, rosszindulatúan terjesztett hírek idézték elő, mert a rémhirterjesztők folytonosan az osztrák, lengyel, a magyar és német valuta katasztrófáját festették a tőketulajdonosok elé. Az említett országokban akkor évekig öt százalékos heti „kosztpénzt is fizettek“, ami természetesen nálunk is megrontotta a pénzügyvilág levegőjét és akinek pénze volt, igyekezett minél nagyobb kamatot elérni, nem törődve annak súlyos gazdasági következményeivel. Szerencsére az aradi piac eddig nagyobb megrázkódás nélkül uszta meg ezt a krízist, nem úgy, mint pl. ahol rettenetes pénzügyviszonyok uralkodnak. Aradon a pénzügyintézetek legtöbbje évi 3—4 százalék betétkamatot, folyószámla után pedig évente 1—2 percentet ad, kivéve azokat, amelyek a konverziós törvény miatt fizetésüket beszüntették, vagy amelyet erősebben érint a mezőgazdasági moratórium. (b. l.)

— Magmaradhat-e a Szabadság-téri büffé?

Aradváros vezetőségének keddi délutáni ülésén a gazdasági hivatal bejelentette, hogy a volt Szabadság-téri Madár-büffé tízéves bérlete 1933. év februárjában lejár. Indítvány hangzott el, hogy a város egyszersmindenkorra bontassa le a fapavillont, amely ugy esztétikai, mint közrendészeti szempontból kifogás alá esik, de tekintettel arra, hogy a bérlet évente 70—80.000 lej jövedelmelet jelent a városnak, az interimár-bizottság úgy határozott, hogy egy évi időtartamra a régi bérlet lejárt alkalmából új pályázatot fog kiírni és azután dönt a pavillon végleges sorsa fölött.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
felel.

Aradon is gyümölcseladási csarnokot épített az állam

A földművelésügyi államtitkár előadása a város-házán. — Törvény készül a gyümölcs- és a szőlő-kereskedelem fejlesztéséről.

Vasárnap délelőtt 11 órakor az aradi városháza tanácstermében értekezletet hívott össze az ideérkező I. C. Theodorescu földművelésügyi államtitkár, a szőlészeti és borászati osztály vezetője, aki Arad és környékének szőlészeti és gyümölcstermelési szakfőfelügyelői, birtokosai, termelői előtt megismerteti a kormány ama terveit, amelyekkel racionálisan segíteni akar a válságba jutott szőlő- és gyümölcstermelőkön. A kormány szűles keretek között törvényjavaslatot készíti az ország bor- és gyümölcstermelésének fellendítése, gazdaságos értékesítése érdekében, mert nemcsak Erdélyben, hanem az ó-királyságban is óriási területen foglalkoznak szőlő- és gyümölcstermeléssel, de a szervezetlenség miatt ezek a birtokok nem jövedelmeznek eléggé. Franciaországban hatalmas jövedelmet hajtanak a szőlővidékek és ezért ugyanazt a rendszert akarják most nálunk is meghonosítani. A törvénytervezet szerint lehetővé fogják tenni a bor és a gyümölcs kivitelét is. Az állam támogatásában akarja részesíteni a gyümölcstermelőket, akiknek számára a mezőgazdasági kamarák útján sok-százezer darab fagyümölcsöt vásárol. Többek között Hunyadmegyében, különösen a Körös-völgyében dió, az ország északi részén pedig fajalmát szerez be és azokat nemesítés céljából szétosztja a gyümölcstermelők között. Az egész országban intenzívvé akarják tenni a gyümölcskereskedelmet és a legnagyobb városokban, többek között Aradon is, gyümölcseladási csarnokot fognak építeni. Az aradi és környékbeli érdekelték bizonyára szép számmal vesznek részt a vasárnapi fontos megbeszélésen.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk, Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést szöveget, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

GYERMEKTELEN, fiatal házaspár. házmesterei állást keres. Címét az Aradi Közlöny kiadójába kér. 4058

LAKÁS.

FÜRDŐSZOBAS garzon lakás kiadó. Bővebbet rendőrséggel szemben, Avedik-utca. 4058

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadó-jában, a Minorita templommal szemben. 860

ELEGANSAN BUTOROZOTT, teljesen különbejárható szoba, fürdőszoba összekötéssel, olcsón kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 4061

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadó-jában, a Minorita templommal szemben.

Félárért

butorozott szép szoba kiadó. Ugyanott zongora, ebédlő, uriszoba, kitűnő vaskályha, borszivattyú eladó. Volt Purgly Lajosné-u. 180. 4050

VÉTEL ÉSELADÁS.

UJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., házmesternél.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —
SZERDA, NOVEMBER 30.

Bukarest, 13: Gramofon, 18: Rádiózenekar. 20-40: Gramofon, 21: Szatmári Tibor zongoraművész hangversenye. Bartók: Toccata és fuga. Kodály: Marosszéki táncok. 21:45: Sansalvadore oboa- és Rogalski zongoraművészek. 22:15: Filip hegedűművész hangversenye. — Budapest I, 10:15: Az államrendőrség zenekarának hangversenye. 13: Déli harangszó. 13:05: Pathé gramofonhangverseny. 4:30: A rádió diáktévéje. 6: A Berend szalonzenekar hangversenye az Ostende kávéházból. 7: Olasz nyelvoktatás. 7:30: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye. 8:45: A Budapesti Hangverseny Zenekar Beethoven estje. Majd Bura Sándor és cigányzenekarának hangversenye a Dunapalota szállóból. 11:45: Gróf Apponyi Albertné franciayelvű előadása. Utána: Megyeri Gyula jazz zenekarának hangversenye. — Bécs. 12:30: Silving zenekar szór. zenéje. 13:40: Gerhardt Elena gram. lemezei. 14:10: Szórakoztató gr. 16:45: Finn zene. 18: Eber zenekar szór. zenéje. 23: Pauscher jazz. — Belgrád, 12: Gramofon. 13:05: Rádiózenekar. 16: Gramofon. 20: Gramofon, 21:20: Táncczene. 21: Hangverseny. Mozart: IV. verseny II. tétel. Rubinstein: F-moll, szonáta. 21:45: Gr. 22: Traviata áriák s kettősök. — Berlin. 16:35: Vidám koloratur dalok. 16:55: Humoreszkek zongorára. 20:40: Szór. zene. 23:15: Fuvószena Londonból. — Kassa. 12:30: Gr. 13:30: Rádiózenekar. 15:30 Gr. — Mor. Ostrava, 11: Katonazene. 12: Gram. 16:30: Srammel. 19:25: Falusi zene. — Páris. Radio Páris. 22: Verdi: Trubadur. Milanoi Scala gr. — Pozsony. 13:30: Rádiózenekar. 19: Magyar óra. Mader: Az éhbetegségekről. Svatojansky: Humoros csevegés. Zenei rész: Beethoven: Menuett. Beethoven:—Kneisler: Rondino. Zsolt: Elégia. Bölcsődal. Hubay: Magyar költemény. — Prága. 7:15: Zenés ébresztő. 12: Gr. 16:30: Raave Hilda énekesnő. 17:10: Rádiózenekar. 21:05: A filharm. hangversenye szólistákkal. 23:15: Jazz zene. — Róma. 18:30: Könnyű zene. 21:45: Olasz operazene. —

Varsó. 19: Táncczene. 21: Kolompár László zenekarának hangversenye a magyar vendéglőből. 22:5 Hegedűverseny.

CSÜTÖRTÖK, DECEMBER 1.

Bucuresti. 13. Gramofon. 14. Gramofon. 18. Dinicu-zenekar: könnyű és román zene. 19.25. Dinicu-zenekar. 20.40. Opera, szünetben hírek. — Budapest I, 10-15. Az Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekarának hangversenye. 1. Déli harangszó. 1.05. Hangverseny. 5. S. Csengery Ilona mesei. 6-30. A Mándits-szalonzenekar hangversenye a New York-kávéházból. 7.30. Gyorsíró-tanfolyam. 8. Operettrészletek. Zenekari hangverseny. 9. A rádió külügyi negyedőrája. 9-15. Ruggiero Ricci hangversenye a Vigadó nagyterméből. Majd: Győri Vörös Misi és cigányzenekarának hangversenye. Budapest II. 6-6.30. Odeon gramofonhangverseny. — Bécs. 12-30. A Brunner-zenekar szórákkoztató zenéje. 13.40. Strauss: Eulenspiegel részl. 14.10. Szórakoztató gramofon. 16.30. Hassler Jeanne énekesnő dalai. 17.40. Gramofon. 20.35. Scheidl Theodor hangversenye. 21.45. Tarka-est. Közreműködnek: dr. Szedő Miklós és Nyári Józsi cigányzenekara. 23.15. Loránd Edit és kamarakara. — Belgrád. 12.20. Gramofon. 13.05. Rádiózenekar. 17. Népdalok. 19. Közvetítés az egyetemről. 20. Rádiózenekar Bosnjakovics operaénekesnővel. 21.15. Hangjáték. 22. Karének. 22.45. Cigányzene. — Berlin. 17.30. Balettrészletek. 18.50. Dalok gitárkísérettel. 20.25. Szórakoztató zene. 22. Mozart: D-dur zongoraverseny. 22.40. Szerenád. Heilsberg. 17. Szólisták. 21. Zeller-, Ascher-, és Strauss János-operettek keresztmetszetei. Kassa. 12.30. Gramofon. 13.30. Rádiózenekar. 15.30. Táncczene. 18. Rádiózenekar. 19. Gramofon. 20.50. Widtmann fuvolaművész hangversenye. 20.59. Tamburica zenekar. — Kaunas. 21. Esperanto. — Milano. 20. Könnyű zene. 20.30. Gramofon. 21.30. Giordano: Fedora. vezényel a szerző. — Róma. 21.45. Fall: „A szép Rizett”, operett. — Svájc. Aleman adó. 17. Kis kamarazene. 16.30. Brahms: Magyar táncok. 21. Kabaré. 21.30. Rádiózenekar. 21.40. Vidám fagott-verseny. 22.05. Rádiózenekar. Varsó. 18. Gramofon. 19. Szalonzene.

HASZNALT, de jó állapotban levő vízvezetők kiöntő-kagyló, megvételre keresettek. Címeket az Aradi Közlöny kiadó-jába kérek.

GYORSAN PÉNZHEZ JUT, ha eladó tárgyait beadja Salgóné bizományi üzletbe Str. Horia (Széchenyi-u.) 1. Karácsonyi ajándéktárgyak iránt már most van érdeklődés s így sürgősen keresek ezüsttárgyakat: aranyemléket, dísztárgyakat, keleti és gyári szőnyegeket, szobaberendezéseket, márkás porcellánokat, zongorákat stb. 1000

Feltűnő olcsón eladó ebédlő- és összekötő perzsaszőnyegek. Altwien nipppek, antik óra, Bratianu 13. házmesternél cím. 3544

Városi bunda

nutria béléssel, perzsa gallérral, olcsón eladó. Megtekinthető szíveségből Márton szabónál. 4058

Veszek, becserelek, javítok, kölcsönzők és eladok részletre is: használt és új kerékpárt, varrógépet, motorkerékpárt, gumit, villanygót, patelont, lemezt, rádiót és elemet. MOTORIOA, v. Asztalos Sándor-u. Sár- és héciópók javítása 6 óra alatt. Üveg és porcellán tárgyak szakszerű ragasztása vízálló ragasztóval

ELADO Porcellán fali mosdó, teleses rádió, márvány oszlop, nagy tál, összecsatolható asztal, női ruhák, kabátok, cipők, teheremű, estélyi ruha és cipő stb. Megtekinthető d. u. 2-4-ig. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 3544

12 és 6 SZEMELYES ezüst evőeszközök, ezüst gyertyatartók, ezüst tortatál, komplett szobaberendezések, szőnyegek, festmények, márkás porcellánok, szőrmebundák, dísztárgyak, férfi kabátok, vitrinek, komódok, antik sarokszekrények, storeok, függönyök, asztalterítők, asztal és ágyneműk, fényképező gép, álló villanylámpák, fotelok, tükrök, ebédlőóra, fali vitrinek, melissen és Neu Wien servisek, dísztárgyak stb. eladók. Salgóné bizományi üzlete, Str. Horia 1, (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

NEMZETI SZÁLLODA :: HOTEL NATIONAL

BUDAPEST VIII., József-körút 4., a Nemzeti Színházzal szemben. — Telefon: 320-30, 334-09, a HUNGARIA NAGYSZÁLLODA Kényelmes, tiszta szobák. Hideg-meleg folyóvíz. vezetése alatt. Központi fűtés, iürdőszobák, telefon világítójelzők.

Reggeliző-terem. ☉ Éttermek ☉ Dreher-söröző.

Polgári árai Figyelmes kiszolgálás. ☉ Egyágyas udvari szobák: P. 6, 7, 7.50, 8. Uccai szobák: P. 9, 10. Kétágyas szobák: 11, 11.50, 12, 14, 15, 17, 18. ☉ Kiránduló cserevonattal érkező t. vendégeknek a szobárainkból 25 százalék kedvezményt nyújtunk.

Száraz, aprított és fűrészelt
bükk- és cser-tüzfát
olcsó, közép és elsőrendű
garantált súlyban
kedvezményes áron
házhoz szállít
Kneffel fa- és szénüzlete
Bul. Reg. Ferd. I. 27

ÜZLETEK.

AZUGA-ÉTTEREM január 1-től bérbeadó, ugyanott 2-3 szobás lakás kiadó. Bul. Reg. Ferd. 50. (v. Boros Beni-tér). 4067

ÜZLETHELYISÉG a v. Szabadság-tér sarkánál, azonnalra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

Jöjjön hozzánk!

Meglátja érdekes! Arverésből, alkalmi vételekből, hagyatékokból származó ebédlők, hálók, uriszobák, szalonnok rendkívül olcsón. Kasszák 0, 1, 2, 3-as olcsón. Férfi- és női bundák, garderober szekrények, fehér butorok, összecsatolható vaságyak, lószőr matrac 8 párna 950 lej. Amerikai íróasztal, amerikai redőnyös könyvszekrény. Tonet-székek 100 lej, ottomán 900 lej, stb. stb. COMISIO bizományi üzlet Bulev. Reg. Maria 9. — A velünk összeköttetésben álló temesvári szalognáz 24 száralék mellett folyósit kölcsönököt arany és ezüst tárgyakra, ékszerekre, valódi szőnyegek, írógépekre, stb., úgy, hogy ilyen tárgyaknak a szalognázba való eljuttatására megbízásokat ismételtelen elfogadunk.

KÜLÖNFÉLEK.

EGY MUFFOT elveszítettem a volt Batthyány-uccában, szegény tanu ó vagyok, kérem a beosíltetes megtalálót, hogy a Neuländer szücsüzletben leadni sziveskedjen.